

Analyse, inform and activate

LAKA

Analyseren, informeren, en activeren

Stichting Laka: Documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie

De Laka-bibliotheek

Dit is een pdf van één van de publicaties in de bibliotheek van Stichting Laka, het in Amsterdam gevestigde documentatie- en onderzoekscentrum kernenergie.

Laka heeft een bibliotheek met ongeveer 8000 boeken (waarvan een gedeelte dus ook als pdf), duizenden kranten- en tijdschriften-artikelen, honderden tijdschriftentitels, posters, video's en ander beeldmateriaal. Laka digitaliseert (oude) tijdschriften en boeken uit de internationale antikernenergie-beweging.

De [catalogus](#) van de Laka-bibliotheek staat op onze site. De collectie bevat een grote verzameling gedigitaliseerde [tijdschriften](#) uit de Nederlandse antikernenergie-beweging en een verzameling [video's](#).

Laka speelt met oa. haar informatie-voorziening een belangrijke rol in de Nederlandse anti-kernenergiebeweging.

The Laka-library

This is a PDF from one of the publications from the library of the Laka Foundation; the Amsterdam-based documentation and research centre on nuclear energy.

The Laka library consists of about 8,000 books (of which a part is available as PDF), thousands of newspaper clippings, hundreds of magazines, posters, video's and other material. Laka digitizes books and magazines from the international movement against nuclear power.

The [catalogue](#) of the Laka-library can be found at our website. The collection also contains a large number of digitized [magazines](#) from the Dutch anti-nuclear power movement and a [video-section](#).

Laka plays with, amongst others things, its information services, an important role in the Dutch anti-nuclear movement.

Appreciate our work? Feel free to make a small [donation](#). Thank you.

www.laka.org | info@laka.org | Ketelhuisplein 43, 1054 RD Amsterdam | 020-6168294

INHOUD

Pagina

JAARVERSLAG

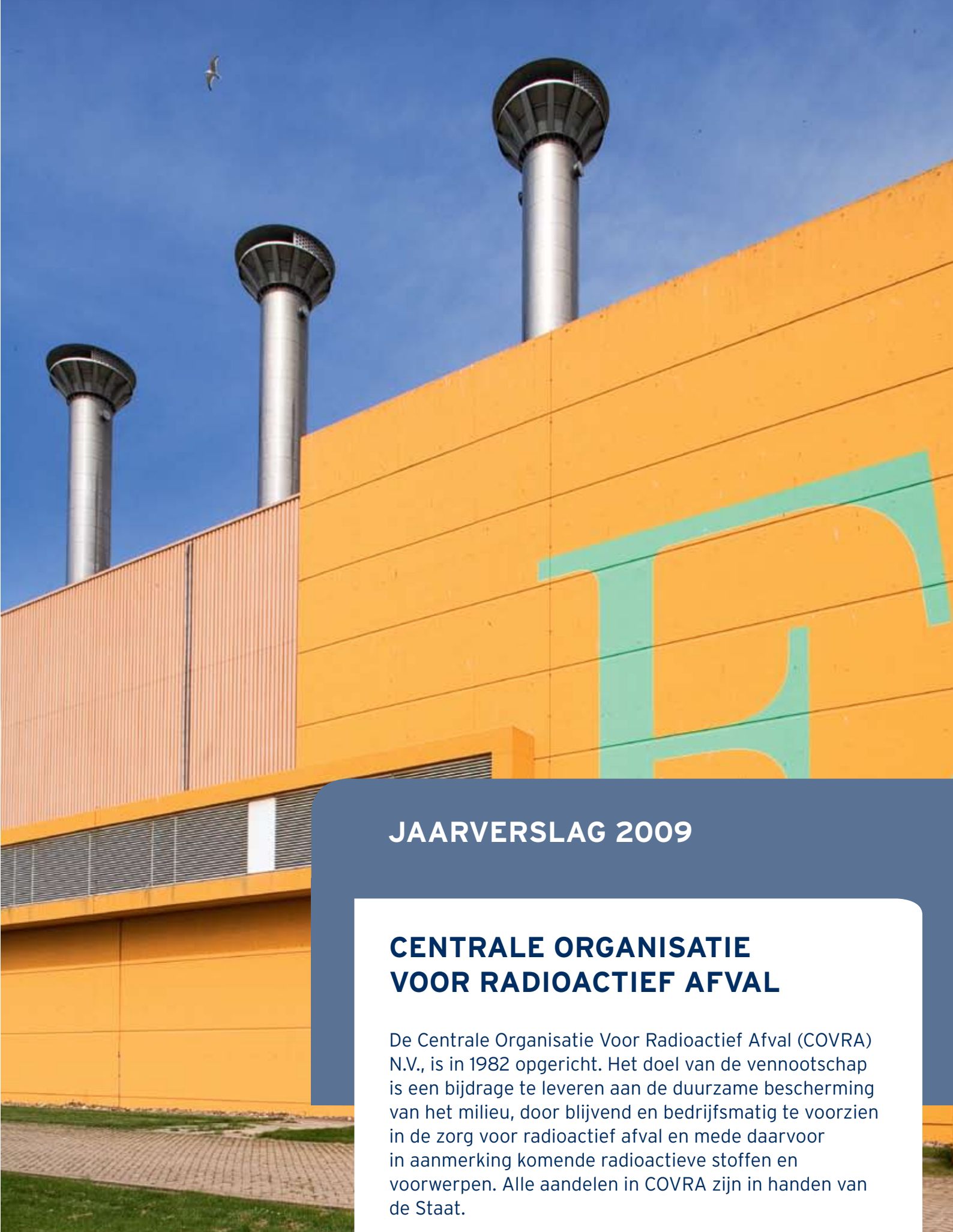
RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTIE	i
VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	ii
PROFIEL VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	iii
	iv

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

2009	1
BELEID	2
BEDRIJFSVOERING	4
Inzameling	6
Verwerking	7
Opslag	8
Onderhoud, toezicht en administratie	9
Nieuwbouw	11
FINANCIËN	11
Omzet en resultaat	12
Tariefstelling	13
Risicobeheersing, controle en gevoeligheid voor exogene factoren	13
Overeenkomsten	14
ORGANISATIE	14
Gezondheid, Veiligheid	15
Medezeggenschap en Overleg met vakverenigingen	16
Bijzondere personeelsactiviteiten	16
MILIEU	17
Emissies en stralingsdoses	18
Incidenten	19
Energieverbruik	20
INSPECTIES	20
Nationaal	21
Internationaal	22
EINDBERGING	22
Nationaal	23
Internationaal	24
VOORLICHTING	24
Bezoekers	25
Bijzondere acties	27
CORPORATE GOVERNANCE	27
Staatsdeelnemingenbeleid	28
Economische aspecten van de bedrijfsvoering	29
Milieuaspecten van de bedrijfsvoering	30
Sociale aspecten van de bedrijfsvoering	30
Ketenverantwoordelijkheid	30
VERWACHTING 2010	30

JAARREKENING 2009

BALANS PER 31 DECEMBER 2009	32
WINST- & VERLIESREKENING OVER 2009	34
KASTROOMOVERZICHT	35
TOELICHTING OP DE BALANS EN DE WINST & VERLIESREKENING	36
OVERIGE GEGEVENS	37
ACCOUNTANTSVERKLARING	48
	50

JAARVERSLAG 2009

CENTRALE ORGANISATIE VOOR RADIOACTIEF AFVAL

De Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA) N.V., is in 1982 opgericht. Het doel van de vennootschap is een bijdrage te leveren aan de duurzame bescherming van het milieu, door blijvend en bedrijfsmatig te voorzien in de zorg voor radioactief afval en mede daarvoor in aanmerking komende radioactieve stoffen en voorwerpen. Alle aandelen in COVRA zijn in handen van de Staat.

RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTIE

Raad van commissarissen:

Prof. Ir. H.P. van Heel (1931)	President-commissaris tot 1 juli 2009 Eerste benoeming 2002. Tweede benoeming in 2006. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig algemeen directeur van Hoechst Holland N.V., Vlissingen, • voormalig hoogleraar Milieutechniek aan de Technische Universiteit Delft, • voormalig bestuurslid en vast adviseur van VEMW (Vereniging Energie, Milieu & Water), • voormalig curator bij het Nederlands Economisch Instituut (NEI/ECORYS). Relevante nevenfunctie: • lid van de commissie Additioneel Innovatieve Projecten (AIP).
Ir. J.J. Verwer (1941)	President-commissaris vanaf 1 juli 2009 Eerste benoeming in 2009; lopende termijn tot 1 januari 2013. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig CEO van E.on-Benelux N.V. Relevante nevenfuncties: • voorzitter raad van toezicht Woonstad Rotterdam, • voorzitter Elektrorisk, adviseur E.on, • adviseur Nauta Dutilh, • lid stuurgroep Nintes, • diverse lidmaatschappen non-profit organisaties.
Prof. Dr. Ir. M. de Bruin (1938)	Lid Eerste benoeming 2002. Derde benoeming in 2008; lopende termijn tot 1 juli 2012. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig algemeen directeur van het Interuniversitair Reactor Instituut in Delft. Relevante nevenfunctie: • adviseur van de EU m.b.t. het Decommissioning Programme voor de nucleaire faciliteiten van de EU Joint Research Centres.
Dr. A.G.W.J. Lansink (1934)	Lid Eerste benoeming 2002. Derde benoeming in 2007; lopende termijn tot 1 juli 2011. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig lid van de Tweede Kamer voor het CDA als woordvoerder energie- en milieubeleid, volksgezondheid en hoger onderwijs. Relevante nevenfuncties: • commissaris bij E.on-Benelux NV, • politiek adviseur over energie- en milieuvraagstukken bij PriceWaterhouseCoopers, • voorzitter van de Gelderse Milieufederatie, • voorzitter van de Federatie Herwinning Grondstoffen.

Mr. L.C.F.A.J.S. de Leur (1939)	Lid tot 1 juli 2009 Eerste benoeming 2002. Tweede benoeming in 2005. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig directeur Exportkredietverzekering van het Ministerie van Financiën. Relevante nevenfunctie: • voormalig deputy chairman URENCO Ltd.
Drs. J. Lintjer (1943)	Lid Eerste benoeming in 2009; lopende termijn tot 1 juli 2010. Nationaliteit: Nederlandse. • voormalig vice-president van de Asian Development Bank, • voormalig directeur financieringen van het ministerie van Financiën. Relevante nevenfuncties: • vice-voorzitter RvC Eneco, • lid Raad van Advies Allseas, • lid Raad van Advies Plan Nederland, • vice-voorzitter Philippine-Netherlands Business Council, • lid van de Commissie Buitenland van de VVD.
Directie:	
Dr. H.D.K. Codée (1948)	Algemeen directeur In dienst bij COVRA sinds 1 januari 1985. Benoeming als algemeen directeur per 1 juli 1995. Nationaliteit: Nederlandse. Relevante nevenfuncties: • president of the Assembly of Members of ARIUS, Association for Regional and international Underground Storage, • president of the Club of Agencies, het overlegorgaan van de Europese radioactief afval organisaties, • penningmeester van KINT, Kennis Infrastructuur Nucleaire Technologie, • lid van de Externe BeoordelingsCommissie van het nucleair onderzoeksprogramma van NRG, • member International Program Advisory Committee Waste Management Symposia, USA, • lid Raad van Toezicht Emergis, het centrum voor geestelijke gezondheidszorg in Zeeland, • bestuurslid Stichting Roosevelt Support Fund te Middelburg.
Dr. Ir. E.V. Verhoef (1973)	Plaatsvervangend directeur In dienst bij COVRA sinds 1 januari 2005. Benoeming als plaatsvervangend directeur per 1 januari 2009. Nationaliteit: Nederlandse. Relevante nevenfuncties: • bestuurslid DYG, • vice-voorzitter ERDO-WG.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Jaarrekening

Dit jaarverslag bevat onder meer de jaarrekening, die wij na controle door Deloitte Accountants hebben goedgekeurd. Wij stellen de Aandeelhouder voor de jaarrekening 2009 vast te stellen en de directie en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor respectievelijk het gevoerde beleid en het uitgeoefende toezicht. Het boekjaar 2009 is met een positief resultaat afgesloten.

Aan de Aandeelhouder wordt geadviseerd om het resultaat vermeerderd met de onttrekking aan de Reserve Fondsresultaten, ten gunste te brengen van de algemene reserve.

Samenstelling Raad van Commissarissen

Per 1 januari 2009 zijn door de aandeelhouder de heren drs. J. Lintjer en Ir. J.J. Verwer benoemd als lid. Per 1 juli 2009 zijn de president-commissaris, de heer Prof. Ir. H.P. van Heel, en het lid, de heer Mr. L.C.F.A.J.S. de Leur, teruggetreden en heeft de heer Ir. J.J. Verwer de positie van president-commissaris ingenomen. De vervanging vond plaats in overeenstemming met de profielschets die verder in dit jaarverslag is opgenomen.

Alle commissarissen zijn onafhankelijk in de zin van de Nederlandse Corporate Governance Code.

Activiteiten

Tot 1 juli bestond de Raad van Commissarissen uit zes personen. Er is op passende wijze afscheid genomen van de aftredende leden, die sinds 2002 toezicht hebben gehouden op de organisatie. COVRA is deze leden daarvoor veel dank verschuldigd.

De Raad van Commissarissen heeft in 2009 viermaal voltallig vergaderd gezamenlijk met de directeur. De voltallige Raad heeft samen met de directeur het Beleidsplan 2009-2014 gepresenteerd aan en besproken met vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën, van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Economische Zaken. Daarnaast sprak een delegatie van de Raad een aantal keren met de directie over financiële beleidszaken, met name over de presentatie van kwartaalcijfers, over het eindbergingsfonds, de voorzieningen en het beleggingsbeleid. De voltallige Raad sprak in besloten kring over het functioneren van de directeur, het functioneren van de Raad en van de commissarissen en over de samenstelling van de Raad. Met de accountant heeft een bespreking plaatsgevonden als pre-audit overleg. Jaarlijks vindt ook overleg plaats met de Ondernemingsraad, dit vond aansluitend plaats op de laatste vergadering van de Raad in 2009. Gesproken werd over de ontwikkeling van een nieuw loongebouw en het werkklimaat bij COVRA, over de toekomstverwachtingen en over het financieel beleid ten aanzien van de lange termijn voorzieningen.

De omzet en de resultaten worden elk kwartaal besproken in de vergadering van de Raad. De problematiek van eindberging en de financiering daarvan zijn onderwerpen die extra aandacht hebben gekregen. De Raad verleende zijn goedkeuring aan het budget 2010.

In de vergadering van 25 maart 2010 werden, in aanwezigheid van de externe accountant, de jaarstukken 2009 besproken. Beide voorzitters van de Raad hebben regelmatig contact onderhouden met de directeur.

Beloningsbeleid directie

De functie kenmerkt zich door ondeelbare eindverantwoordelijkheid voor veiligheid van personeel en omgeving in ruime zin; bestendigheid tegen afbreukrisico's; stralingsdeskundigheid die wordt ingebracht in nationale en internationale gremia; zakelijk inzicht en commerciële vaardigheden passend bij de rol van COVRA.

Het huidige beloningsniveau wordt passend geacht, mede gelet op de beloning van vergelijkbare functies in het bedrijfsleven. Bestuurder ontvangt alleen een vaste beloning.

Het beloningssysteem dateert van juli 1995. Sindsdien zijn steeds de CAO-verhogingen gevolgd. De bestuurder neemt deel in de collectieve pensioenregeling; hij ontvangt een vaste onkostenvergoeding; aan hem is een auto ter beschikking gesteld.

De Raad spreekt zijn erkentelijkheid uit voor de grote inzet van directie en medewerkers in 2009.

Namens de Raad van Commissarissen,

Ir. J. J. Verwer,
President-commissaris

PROFIEL VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Algemeen

Het profiel van de Raad van Commissarissen van COVRA N.V. wordt regelmatig getoetst aan maatschappelijke ontwikkelingen en strategische veranderingen bij COVRA en zo nodig aangepast.

De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in COVRA. De Raad staat de directie met raad en daad terzijde. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad zich naar het belang van COVRA.

Samenstelling

De Raad van Commissarissen bestond in de eerste helft van 2009 uit zes leden, omdat per 1 januari twee nieuwe leden waren benoemd. Per 1 juli traden twee leden terug. De Raad dient naar behoren te zijn samengesteld. Voorts moet worden gewaarborgd dat enerzijds een goed samenwerkingsverband ontstaat en anderzijds dat de leden ten opzichte van elkaar, ten opzichte van de directie en ten opzichte van de aandeelhouders, onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Maatstaven

De Raad dient in zijn geheel te beantwoorden aan de volgende maatstaven:

- spreiding van specifieke deskundigheid ten aanzien van één of meer aspecten van het ondernemingsbeleid;
- spreiding van maatschappelijke ervaring;
- ervaring in de industrie en milieutechniek;
- financiële en economische deskundigheid;
- technologische en milieuhygiënische ervaring;
- affiniteit met de overheid en politiek;
- kennis van arbeidsverhoudingen;
- affiniteit met nucleaire technieken, met het nucleair wetenschappelijk veld;
- bekendheid met internationale ontwikkelingen met betrekking tot (eind)berging.

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

1 2009

Het jaar 2009 was voor COVRA een succesvol jaar met meerdere mijlpalen. COVRA ontving als eerste ter wereld een transport van het zogenaamde CSD-C afval. Dit is gecompacteerd metallisch afval afkomstig van de opwerking van bestraalde splijtstofelementen. Het materiaal is zonder problemen vanuit Frankrijk getransporteerd en vervolgens opgeslagen in het HABOG. Een volgende mijlpaal was het transport in december van hoogradioactief afval uit Petten. Hiermee werd het 25^e transport uit Petten binnen gehaald. Voor het laag- en middelradioactief afval is de basis gelegd voor een belangrijk contract. Een intentieverklaring is ondertekend voor de aanvoer en betaling van het molybdeen afval van januari 2009 tot en met december 2014. De intentieverklaring zal begin 2010 worden omgezet in een contract.

De 10-jarige evaluatie van de technische, organisatorische, personele en administratieve (TOPA) voorzieningen met betrekking tot veiligheid en stralingsbescherming is in 2009 afgerond. Dit is een verplichting op grond van COVRA's kernenergiewetvergunning en omvat alle COVRA installaties voor laag- en middelradioactief afval. Het bevoegd gezag heeft begin 2010 geoordeeld dat de evaluatie conform de daartoe gestelde eisen is uitgevoerd en dat het eindrapport kwalitatief voldoet aan wat van COVRA verwacht mocht worden.

Daarnaast is op verzoek van het bevoegd gezag een internationale beoordeling van alle COVRA werkzaamheden uitgevoerd: de zogenaamde Waste Safety Appraisal (WSA) van het Internationaal Atoom Energie Agentschap (IAEA). In de beoordeling is tweemaal de beoordeling "good practice" gegeven. Eén met betrekking tot het ontwerp van de gebouwen, die eenvoudig maar robuust zijn en de tweede voor de communicatiestrategie gebaseerd op museale opslag en kunst tentoonstellingen.

Het Nederlandse radioactief afval beleid -en dus het uitvoerende werk van COVRA- is ook beoordeeld in het kader van de IAEA Joint Convention on the safety of spent fuel management and on the safety of radioactive waste management. In Wenen vond de derde toetsingsconferentie plaats, waaraan 45 landen deelnamen. Met betrekking tot de werkzaamheden van COVRA is als "good practice" onder andere geconcludeerd dat een lange termijn strategie aanwezig is, ingebed in een solide kader.

Alhoewel in 2008 nog verwacht werd dat COVRA op korte termijn geen nieuwbouwactiviteiten zou starten is in 2009 toch begonnen met de voorbereiding van de uitbreiding van de opslagcapaciteit voor verarmd uranium. Inmiddels is begin 2010 met de bouw gestart!

Sinds 1985 heeft COVRA met een onopvallende vrachtwagen afval opgehaald in heel Nederland. Om deze service aan de Nederlandse samenleving meer herkenbaar te maken is de nieuwe vrachtwagen voorzien van een opvallend en aantrekkelijk beeld.

Na vele jaren van stilstand in Nederland op het terrein van eindbergingsonderzoek is in het verslagjaar een doorbraak ontstaan. Aan het eind van het jaar is een overeenkomst getekend tussen het ministerie VROM, de eigenaar van de kernenergiecentrale Borssele (EPZ) en COVRA voor de financiering van een vijfjarig onderzoeksprogramma. Het beleidsondersteunende onderzoek lag sinds de laatste bespreking van het rapport van de Commissie Opberging Radioactief Afval (CORA) in de Tweede Kamer in 2001 stil. Nu wordt een nieuwe start gemaakt,

waarmee ook het behouden van kennis in Nederland vorm kan worden gegeven. COVRA is als eindgebruiker aangewezen als coördinator van het onderzoek. Het onderzoek richt zich enerzijds op de technische aspecten van de lange termijn veiligheid van eindberging en de terugneembaarheid van het afval en anderzijds op ethische en maatschappelijke aspecten.

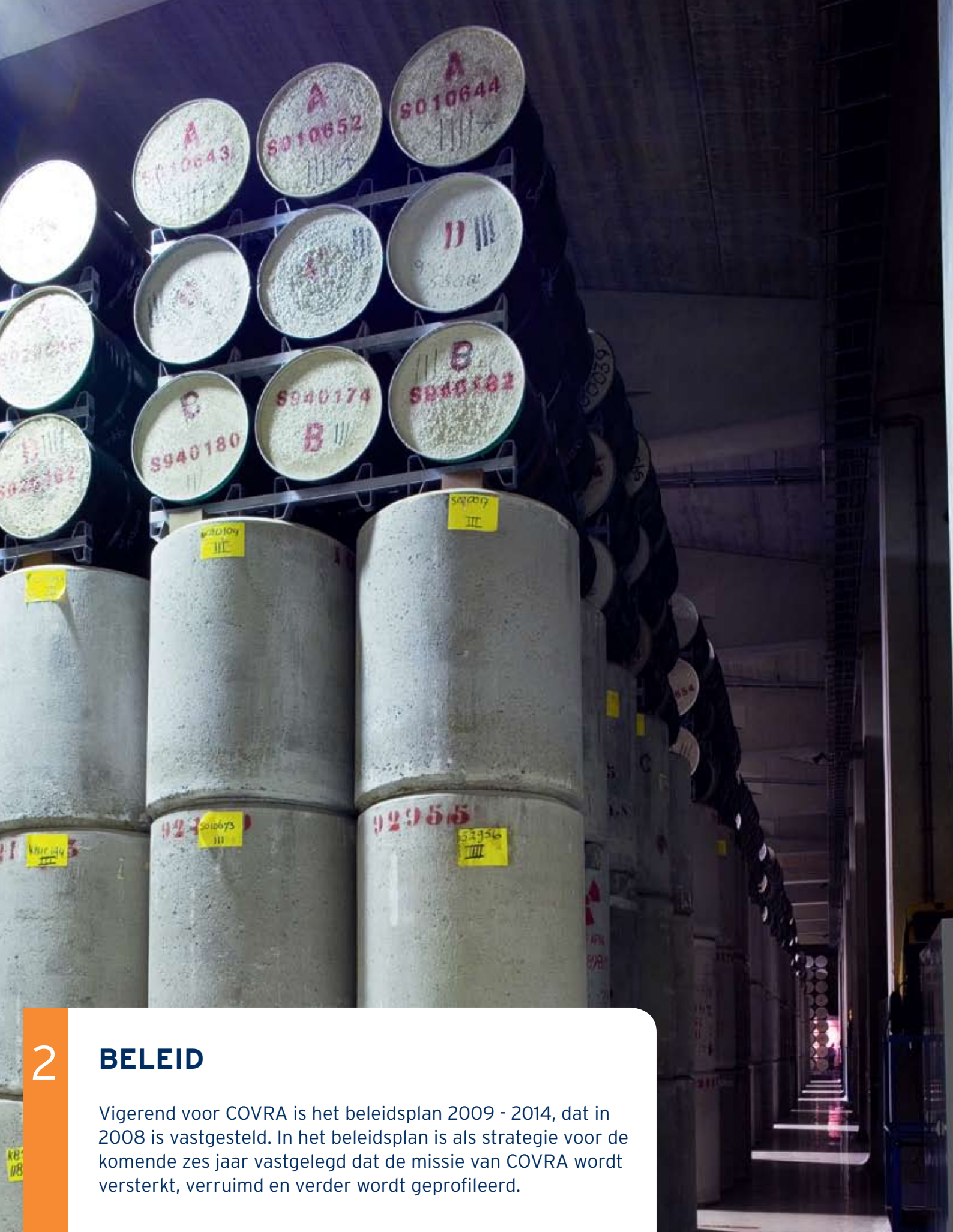
Een andere mijlpaal is het afsluiten van een tripartiete overeenkomst met de Zeeuwse museumwereld. In aanwezigheid van de pers en vele museumvertegenwoordigers werd in het LOG een overeenkomst getekend waarbij COVRA in principe voor 100 jaar depotruimte beschikbaar stelt aan de musea.

De omzet 2009 is veel hoger uitgekomen dan begroot door een grotere omzet in het laag- en middelactief afval. Verarmd uranium en molybdeen afval leveren de grootste bijdragen. Een groter afvalaanbod leidt automatisch tot hogere directe kosten en grotere reserveringen voor de toekomstige kosten, verbonden aan dit afval.

Enerzijds bestaat de bedrijfsvoering van COVRA uit het ophalen, verwerken en opslaan van afval. De daaraan verbonden kosten en inkomsten tonen over de jaren dat gemiddeld tenminste kostendekkend wordt gewerkt. Het andere deel van de bedrijfsvoering bestaat uit het beheer van de financiële voorzieningen voor lange termijn opslag en eindberging. Hier domineren externe factoren als het beleggingsresultaat en de gerealiseerde reële rente. De renteresultaten bleven in 2009 iets achter op het gestelde doel. Wel is sprake van een ongerealiseerde koerswinst, die het ongerealiseerde koersverlies over 2008 vrijwel volledig compenseert. Het jaar 2009 is afgesloten met een positief resultaat van € 1,9 miljoen.

“Actief voor de Toekomst” is het COVRA motto dat we regelmatig uitdragen en onder dit motto bundelen we het enthousiasme en de inzet van de medewerkers. Met veel plezier en betrokkenheid is er het afgelopen jaar weer aan de toekomst gewerkt en wij willen daarvoor graag onze dank uitspreken aan alle medewerkers. Samen maken wij ons motto waar!

Hans Codée,
Directeur COVRA N.V.

2

BELEID

Vigerend voor COVRA is het beleidsplan 2009 - 2014, dat in 2008 is vastgesteld. In het beleidsplan is als strategie voor de komende zes jaar vastgelegd dat de missie van COVRA wordt versterkt, verruimd en verder wordt geprofileerd.

Uitvoeren van dit beleid betekent:

- een optimale bedrijf- en milieupformance neerzetten;
- (doen) uitvoeren van een Nederlands/internationaal onderzoeksprogramma voor eindberging;
- actief uitvoeren van voorlichtingsactiviteiten.

Aan het eerste en laatste punt is in 2009 volledig invulling gegeven. Met het tweede kan worden begonnen nu de financiering daarvan geregeld is. In de volgende hoofdstukken wordt hierover verslag gedaan.

Voor het afvalaanbod, en dus voor de omzet, is COVRA vrijwel volledig afhankelijk van externe factoren. De omzetten genoemd in het beleidsplan zullen voor 2009 respectievelijk 2010 ruimschoots overschreden worden en verwacht mag worden dat dit ook voor de overige jaren van het beleidsplan zal gelden.

Voor alle aangeboden soorten radioactief afval dient COVRA te beschikken over verwerking- en opslagvoorzieningen. De beschikbare voorzieningen worden in optimale conditie gehouden en naar het zich laat aanzien beschikt COVRA, met de reeds in gang gezette nieuwbouw, over voldoende opslagcapaciteit tot en met 2014.

3

BEDRIJFSVOERING

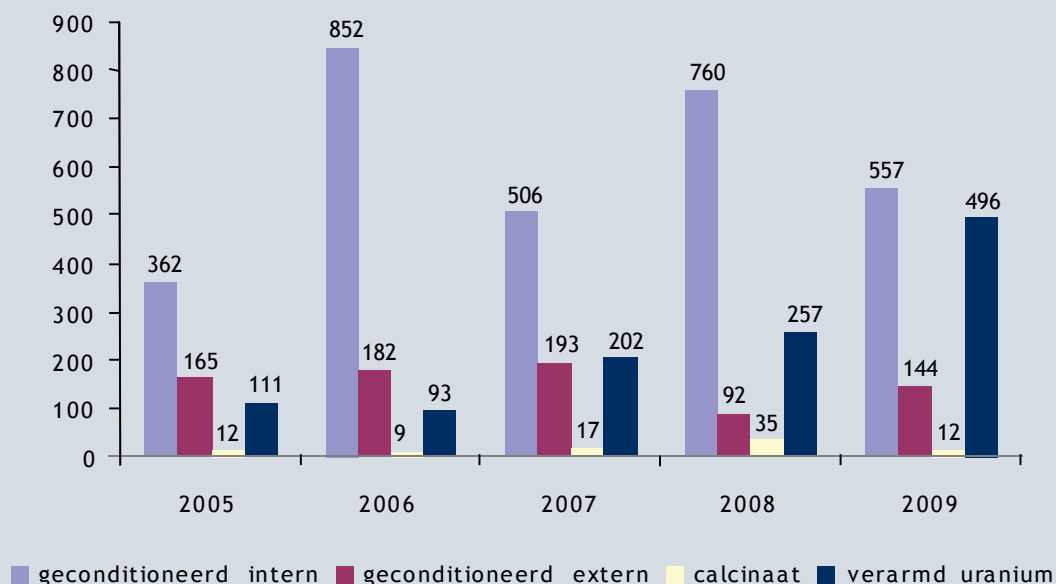
De bedrijfsvoering van COVRA omvat de inzameling, de behandeling en de opslag van alle categorieën radioactief afval. Op deze werkzaamheden wordt door de organisatie toezicht gehouden met betrekking tot stralingshygiëne, veiligheid, beveiliging en kwaliteitszorg en er vindt administratie plaats.

Inzameling

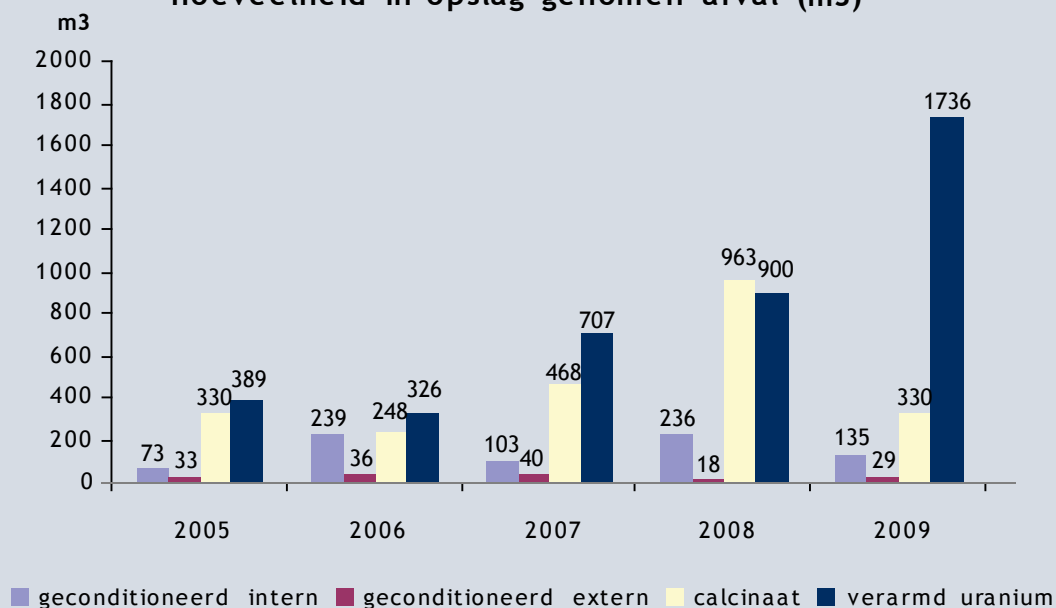
Het totale aanbod van 2.862 opgehaalde vaten laag- en middelradioactief afval (LMRA) is 5% lager dan het aanbod van 2008. Dit totale aanbod omvat zowel de aantallen vaten met vloeibaar afval, als de aantallen 20-voets containers met calcinaat afval en de DV70 containers met verarmd uranium. Het totaal aantal vaten geeft daarom niet direct inzicht in de ontwikkeling van het totale afvalvolume. In figuur 1 is grafisch de ontwikkeling weergegeven van het aantal in opslag genomen vaten bij COVRA geconditioneerd afval, het aantal vaten extern geconditioneerd afval, het aantal containers met calcinaat afval en het aantal containers met verarmd uranium. Het aantal vaten bij COVRA geconditioneerd is kleiner dan in 2008 en het aantal extern geconditioneerd afval is groter. In figuur 2 is hetzelfde overzicht gegeven maar nu niet in aantallen, maar in afval volume. Opvallend is nu de afname in calcinaat afval en de sterke toename in verarmd uranium.

hoeveelheid in opslag genomen afval (colli)

1. Totaal aantal in opslag genomen vaten LMRA in de periode 2005-2009

hoeveelheid in opslag genomen afval (m3)

2. Totaal aantal in opslag genomen volume LMRA in de periode 2005-2009

Verwerking

Voor het verwachte aanbod van LMRA wordt een productiejaarplan opgesteld. Dit plan is gebaseerd op de opgaven van het afvalaanbod van de grotere afvalleveranciers. Omdat de afvalleveranciers niet altijd tot uitvoering komen van hun geplande afvoer van afval en er soms ook extra aanbod ontstaat, komen in de praktijk grote afwijkingen voor.

Zo was er voor 2009 gepland om 1.800 vaten met vast afval te verpersen. In werkelijkheid zijn er echter 2.086 vaten verperst.

Het aantal aangeboden vaten met bronnen was tweemaal zo groot als verwacht. Ook al deze vaten zijn verwerkt.

Het productiedoel voor de verwerking van vloeibaar molybdeen afval was 5.400 liter, maar er is in totaal niet meer dan 3.036 liter aangeboden om te verwerken.

De afdeling bedrijfsvoering optimaliseert wekelijks de planning op grond van beschikbaar afval, beschikbare menskracht en beschikbaarheid van installaties. De beschikbaarheid van de installaties wordt bepaald door de onderhoudsprogramma's en eventuele storingen. In 2009 is een nieuwe ademlucht voorziening in het AVG aangebracht, omdat bij een storing in een van de compressoren olie is aangetroffen in zowel het pers- als ademlucht systeem. Om arbotechnische redenen is vervolgens besloten een gescheiden ademlucht systeem aan te leggen in het AVG. Het systeem wordt in 2010 opgeleverd en in gebruik genomen. Tot dat moment zijn geen werkzaamheden in drukpak mogelijk.

Het streven van de bedrijfsvoering is voorts dat zo weinig mogelijk onverwerkt afval aanwezig is, echter er moet ook een voldoende grote batch worden verzameld alvorens een verwerkingscampagne te kunnen starten. Aan het eind van het jaar resteerde slechts zeven vaten persbaar afval en de voorraad vloeibaar molybdeen afval was geheel verwerkt. De voorraad anorganisch vloeibaar afval is met bijna eenderde afgenomen en de voorraad te verbranden vloeistof is nagenoeg constant gebleven.

In de persinstallatie zijn 2.086 vaten afval verwerkt, waarbij gemiddeld een volume-reductiefactor is bereikt van 0,45 inclusief het verpakken in beton in tweehonderd liter vaten. Dit is een reductie die nagenoeg gelijk is aan de reductiefactor in vorige jaren.

Het aanbod van kadaver/biologisch afval is zeer beperkt en de opslagcapaciteit is voldoende groot om niet ieder jaar een verbrandingscampagne te moeten plannen. In 2008 heeft de laatste campagne plaatsgevonden.

In de vloeistof oven is ruim 6 m³ afval verbrand in dit verslagjaar. Daarna is begonnen met groot onderhoud van de oven (onder andere vervanging van de bemetseling).

Er heeft geen verwerking van de nog aanwezige historische voorraad slibboxen plaatsgevonden, maar het slib dat in 2009 ontstond bij de waterbehandeling is volledig verwerkt door middel van inductiedroging. In 2010 zal COVRA twee nieuwe units voor slibdroging in gebruik nemen. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2009 gestart.

In het verslagjaar zijn hoeveelheden LMRA door COVRA verwerkt als vermeld in tabel 1. Ter vergelijking zijn de hoeveelheden van 2008 opgenomen. De aantallen geven niet automatisch een beeld van de tijdsbesteding omdat er een grote variatie is in verwerkingstijd per afvalsoort. Vooral de categorie divers afval bevat zeer tijdrovende werkzaamheden omdat veelal sprake is van incidenteel aanbod met afwijkende verwerkingseisen.

Tabel 1. Hoeveelheid verwerkt regulier ingezameld afval in 2009 en 2008

	2009	2008
colli met vloeibaar afval	490	56
colli met vloeibaar molybdeen afval	93	38
colli met telpotjes	49	79
colli met slib	24	17
colli met persbaar afval	2.086	2.600
colli met bronnen	201	383
colli met divers afval	188	419
m ³ afvalwater	124	60
liter organische vloeistoffen verbrand	6.326	0
liter organische vloeistoffen verwerkt	1710	90
kadaverboxen verbrand	0	25
liter vloeibaar molybdeen afval verwerkt	3.036	5.192
na verwerking resulterend in:		
tweehonderd liter vaten	565	694
duizend liter vaten	56	104

De werkzaamheden met betrekking tot het hoogradioactief afval (HRA) hebben bestaan uit het voorbereiden, organiseren en begeleiden van zowel het beladen van transportcontainers als van transporten zelf. Er zijn twee MTR2 containers met gebruikte splijtstofelementen vanuit Petten aangevoerd. De containers zijn uitgepakt in het HABOG, de inhoud is vervolgens gecontroleerd en verpakt in canisters. De dichtgelaste canisters zijn daarna met helium op overdruk gevuld en opgeslagen.

Het transport van het verglaasde afval dat ontstaan is bij de opwerking in Engeland van bestraalde splijtstofelementen van de kerncentrale Dodewaard is voorbereid in het verslagjaar, maar zal worden uitgevoerd begin 2010. De kwaliteitscontrole van dit afval is uitgevoerd en de transportvergunning is verkregen. Bezwaren van Greenpeace bij de Raad van State zijn afgewezen. Het transport van het eerste niet-warmteproducerend afval, het zogenaamde CSD-C afval, afkomstig van opwerking in Frankrijk van bestraalde splijtstofelementen van de kerncentrale Borssele was een bijzondere gebeurtenis. Als eerste organisatie ter wereld heeft COVRA twee transporten van dit afval in 2009 ontvangen.

Opslag

De verwerking van het LMRA bij COVRA resulteert in geconditioneerd afval geschikt voor langdurige opslag in het LOG. Bovendien zijn vaten met gecementeerd afval, die zijn geproduceerd bij de kernenergiecentrale, in opslag genomen.

Per 31 december 2009 zijn in het LOG de hoeveelheden aanwezig zoals vermeld in tabel 2, ter vergelijking zijn ook de hoeveelheden per eind 2008 vermeld.

Tabel 2. Aantallen vaten opgeslagen in het LOG per 31 december 2009 respectievelijk 2008

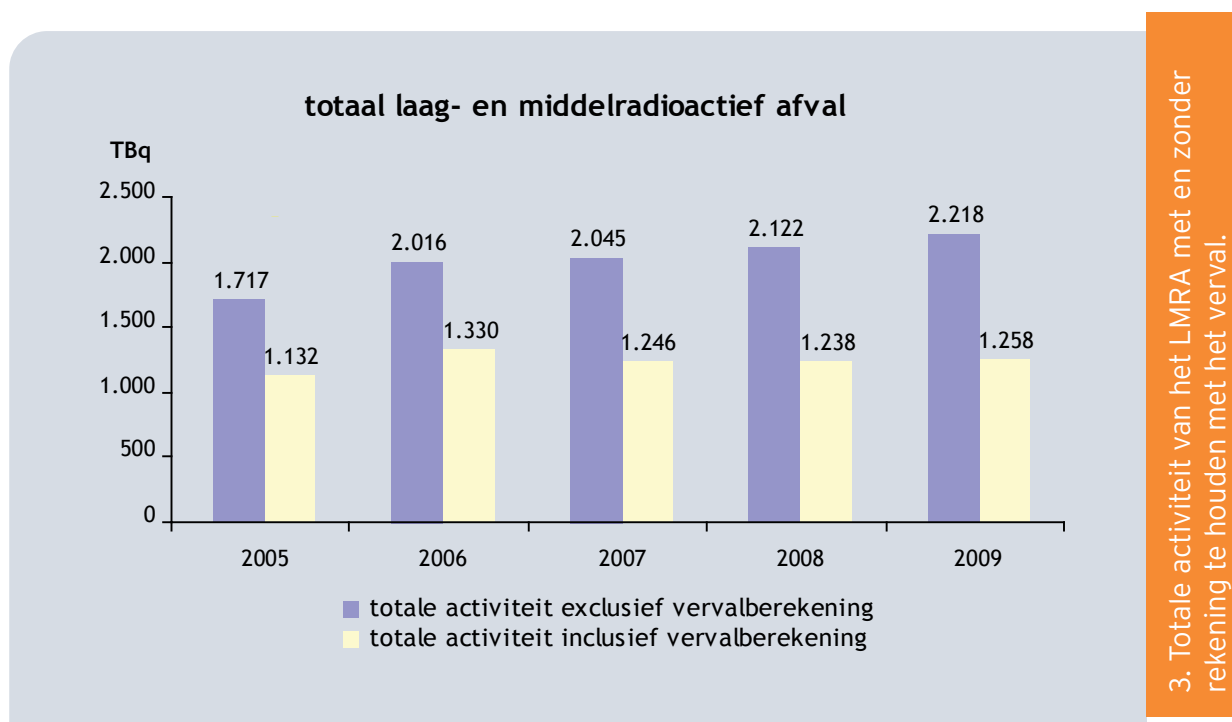
	2009	2008
tweehonderd liter vaten	33.298	32.626
vierhonderd liter vaten	2	2
zeshonderd liter vaten	43	42
duizend liter vaten	2.708	2.678
vijftienhonderd liter vaten en Mosaïkcontainers	69	69

In het ContainerOpslagGebouw (COG) zijn 12 stuks 20 ft ISO-containers met calcinaat aangevoerd. In totaal zijn nu in het COG 157 stuks containers met calcinaat opgeslagen. Daarnaast zijn 3 containers met overig erts/schroot afval opgeslagen. Tijdelijk zijn 2 containers met zeer laag besmet afvalwater van KCB opgeslagen, die na verval zullen worden teruggeleverd. Eveneens tijdelijk zijn 4 ISO containers opgeslagen met lege, maar inwendig besmette, 200-liter vaten.

In het Verarmd uranium OpslagGebouw (VOG) zijn 496 stuks DV70 containers aangevoerd. In totaal zijn 1.285 DV70 containers aanwezig.

Aan de activiteit van het LMRA die in het LOG, COG en VOG is opgeslagen, is 94 TeraBecquerel (TBq) toegevoegd in 2009, zodat de totale activiteit, zonder rekening te houden met het verval, 2.218 TBq bedraagt. Wanneer wel rekening wordt gehouden met het verval resteert in het LMRA 1.258 TBq. Netto is de opgeslagen LMRA activiteit toegenomen. Er is aan het eind van het verslagjaar 20 TBq meer aanwezig dan aan het begin van het verslagjaar. De aanwezige activiteit wordt voornamelijk bepaald door ^{60}Co , ^{137}Cs en ^3H met halveringstijden van respectievelijk 5, 30 en 12 jaar.

In figuur 3 is grafisch weergegeven de totale LMRA activiteit die is opgeslagen, zowel met als zonder rekening te houden met het verval

Aan hoogradioactief afval zijn bij COVRA aanwezig 24 canisters met in totaal 782 splijtstofelementen van de onderzoeksreactoren, 3 canisters met uraniumfilters van de molybdeenproductie, 140 canisters met verglaasd opwerkingsafval en 40 canisters met samengeperst metaalafval afkomstig van de opwerking. In totaal is in het HABOG 1.654 PetaBecquerel (PBq) opgeslagen. Er is in het verslagjaar 12 PBq toegevoegd aan het HABOG. Hier wordt de activiteit voornamelijk bepaald door ^{90}Sr , ^{134}Cs en ^{137}Cs met halveringstijden van respectievelijk 28, 2 en 30 jaar.

Onderhoud, toezicht en administratie

Naast het ophalen, verwerken en opslaan van radioactief afval, alsmede het onderhouden van de COVRA-faciliteiten, hebben de werkzaamheden bestaan uit het daarbij behorende toezicht en administratief beheer.

Van groot belang is daarbij dat de gegevens van het afval voor de zeer lange termijn beschikbaar en toegankelijk blijven. In 2009 is het nieuwe gedigitaliseerd post en dataopslagsysteem gefaseerd ingevoerd waardoor de duurzame beschikbaarheid en toegankelijkheid van die gegevens wordt gewaarborgd. Begin 2010 zal het digitale archiefsysteem definitief worden ingevoerd en het papieren postsysteem worden losgelaten. Daarna rest nog het vaststellen en implementeren van het informatiebeveiligingsbeleid.

Over de resultaten van het externe toezicht wordt apart in het hoofdstuk Inspecties gerapporteerd.

Nieuwbouw

Door de toename in aanlevering van verarmd uranium is eerder dan oorspronkelijk voorzien gestart met de voorbereiding voor de bouw van de vierde, vijfde en zesde module van het eerste VOG. De bouwvergunning voor het nieuwbouwproject is in 2009 aangevraagd. Met de verwachte toelevering van verarmd uranium geven deze modules een extra opslagcapaciteit voldoende voor de productie van ruim vier jaar.

De voor schrootcontainers gebouwde loods is in 2009 zodanig aangepast dat deze geschikt is voor de opslag van onder andere lege emballage en voertuigen.

4

FINANCIËN

In geld uitgedrukt is de netto omzet uitgekomen op € 18,2 miljoen, dit is € 6,4 miljoen hoger dan begroot. Deze positieve afwijking wordt met name veroorzaakt door een grotere omzet in het LMRA.

In het afgelopen jaar is er een nieuwe afspraak gemaakt omtrent de aanvoer en betaling van molybdeen afval. Er wordt een vast bedrag per jaar betaald en na vijf jaar wordt de werkelijk aangeleverde hoeveelheid afval verrekend met de prognoses en overige gemaakte afspraken. Dit betekent voor COVRA een gelijkmatiger bijdrage aan de omzet van de komende jaren.

De aanvoer verarmd uranium bedroeg het afgelopen jaar 496 containers, terwijl in de begroting is uitgegaan van 250 stuks.

Omzet en resultaat

De hogere aanvoer van afval heeft uiteraard hogere directe kosten als gevolg. Dominant hierin zijn de kosten voor transport van het verarmd uranium. De hogere aanvoer vertaalt zich ook onmiddellijk in een hogere dotatie aan de voorzieningen.

De indirecte kosten liggen in lijn met de begroting.

De ontvangen bedragen voor de toekomstige kosten van het LMRA én HRA, zijn in overeenstemming met het Fondsreglement belegd. De rentetoevoegingen aan het Fonds zijn de afgelopen jaren echter kleiner geweest dan was verwacht, waardoor een tekort in het Fonds is opgebouwd. Daarnaast heeft COVRA geprofiteerd van het herstel op de financiële markten. Het niet gerealiseerde koersverlies van 2008 op een aantal beleggingen is door het aantrekken van de koers in 2009 vrijwel volledig gecorrigeerd.

Het resultaat over het jaar 2009 is een winst van € 1,9 miljoen. Vermeerderd met de onttrekking aan de Reserve Fondsresultaten groot € 1,0 miljoen, zal deze ten gunste zal komen van de algemene reserve.

Tariefstelling

De bedragen, die aan de leveranciers in rekening zijn gebracht, zijn gebaseerd op tarieven die golden vanaf 1 januari 2009. De tarieven dienen ter dekking van de kosten van het ophalen, het verwerken en tenminste 100 jaar bovengrondse opslag op de huidige locatie alsmede van de geraamde kosten voor de definitieve eindberging.

Risicobeheersing, controle en gevoeligheid voor exogene factoren

Door middel van interne budgetcontrole en van kwartaalrapportages aan de Raad van Commissarissen over de werkzaamheden en de daaraan gekoppelde financiële resultaten worden de risico's in de bedrijfsvoering zo goed mogelijk beheerst en wordt controle uitgeoefend. Voor de voorzieningen van COVRA betreffende groot onderhoud, toekomstige kosten van opslag en eindberging bestaat een systeem van vijfjaarlijkse evaluatie. Hierdoor kan vroegtijdig worden zorg gedragen voor aanpassing van de voorzieningen.

Voor de ontwikkeling van het Fonds is in het Fondsreglement vastgelegd dat rapportage aan Raad van Commissarissen en Aandeelhouder plaatsvindt en dat op gezette tijden wordt geëvalueerd zodat de gekozen uitgangspunten en strategie zo nodig kunnen worden aangepast. In 2008 heeft de evaluatie van de voorzieningen plaatsgevonden. Hierbij is geconstateerd dat de aanvoer van verarmd uranium in de komende jaren een grote impact zal hebben, maar dat daarnaast de renteopbrengsten achterblijven. In 2009 zijn met Commissarissen en de externe accountant diverse gesprekken gevoerd over de omvang van de voorzieningen, de te hanteren rekenrente en het beleid ten aanzien van het te realiseren rentepercentage. Ten opzichte van de afspraken uit 2008 zijn nog geen veranderingen doorgevoerd.

De exogene factoren waar COVRA mee te maken heeft, zijn vooral politieke en maatschappelijke factoren. Deze zijn sterk bepalend voor de toepassing van kernenergie in de elektriciteitsproductie, maar hebben ook hun weerslag op het overige gebruik van radioactieve stoffen, straling en nucleaire technieken. Geconstateerd wordt dat de houding ten aanzien van de toepassing van kernenergie in positieve zin verandert. Voor de bedrijfsvoering van COVRA heeft dit gevolgen voor het eindbergingsonderzoek, de ontmantelingsstrategie en de vraag om voorlichting.

Voor de voorzieningen en het Fondsresultaat geldt dat de ontwikkeling van rentetarieven en de koers van beleggingsproducten een dominante exogene factor is waarop COVRA geen invloed kan uitoefenen.

De update van de Risico Analyse is om praktische redenen verschoven naar het eerste kwartaal van 2010.

Overeenkomsten

Er is voor de periode januari 2009 tot en met december 2014 een intentieverklaring ondertekend voor de aanvoer en betaling van het molybdeen afval. De intentieverklaring zal begin 2010 worden omgezet in een contract.

In november 2009 is een samenwerkingsovereenkomst ondertekend ter financiering van het OnderzoeksProgramma Eindberging Radioactief Afval (OPERA). Dit programma wordt gefinancierd door VROM en EPZ en gecoördineerd door COVRA.

5

ORGANISATIE

Aan het eind van 2009 waren 54 personen bij COVRA werkzaam, waarvan tien een parttime dienstverband hebben. Eén medewerker maakt gebruik van ouderschapsverlof. Op basis van een 40-urige werkweek zijn er 51,2 formatieplaatsen. Het aantal vrouwelijke medewerkers bedraagt acht. Per januari 2009 bedroeg de gemiddelde leeftijd van de medewerkers 47,5 jaar.

In verband met vrijwillig ontslag van een medewerker en de aanstaande pensionering van een andere medewerker zijn in 2009 een nieuwe operator/beveiligingsmedewerker en een nieuwe medewerker transport en logistiek aangenomen. Eind 2009 bedraagt het kortste dienstverband zes maanden en het langste dienstverband 25 jaar. De gemiddelde lengte van het dienstverband is 13 jaar.

COVRA kent persoonlijke opleidingsplannen voor al haar medewerkers, die jaarlijks worden besproken met de medewerkers in de functioneringsgesprekken. Na overleg in het MT worden deze plannen geactualiseerd. De actuele plannen maken onderdeel uit van het Personeelskwalificatieplan. Op het gebied van deskundigheidsbevordering en handhaving zijn vele cursussen gevolgd en is deelgenomen aan diverse conferenties, workshops enz. In totaal is 4,1% van de beschikbare tijd besteed aan kennisverrijking.

Gezondheid, Veiligheid

Arbeidsbescherming is ingebed in de werkzaamheden, omdat het onderdeel uitmaakt van het Kwaliteits, Arbo en Milieubeleid. Over de activiteiten op dit terrein wordt apart gerapporteerd in het KAM-jaarverslag 2009.

De stralingsdoses voor de zogenaamde blootgestelde radiologische medewerkers, die gemeten worden met thermoluminescentie dosimeters, liggen ruim onder de wettelijke limiet van 20 mSv/jaar per individuele medewerker. Voor alle werkzaamheden is het ALARA principe (As Low As Reasonably Achievable) van toepassing. De hoogste individuele dosis is 1,6 milliSievert. De gesommeerde dosis in 2009 van de 42 radiologische werkers, zoals gemeten door een erkend instituut, bedraagt 22,0 mensmilliSievert en ligt in lijn met de doses van voorgaande jaren. In 2009 waren 10 externe radiologische medewerkers betrokken bij de werkzaamheden van COVRA, gezamenlijk liepen zij een dosis op van 1,6 mensmilliSievert. Er zijn in 2009 acht (bijna) ongevallen en incidenten gemeld. Uit één incident is ziekteverzuim ontstaan. Een medewerker is van een trap gevallen, hetgeen resulteerde in zeven dagen verzuim.

Het totale ziekteverzuim over 2009 bedroeg gemiddeld over alle werknemers 3,6%.

Medezeggenschap en Overleg met vakverenigingen

De OndernemingsRaad (OR) heeft vijfmaal met de bestuurder overlegd. Belangrijke onderwerpen van overleg waren het beleidsplan en de werkzaamheden van de Commissie Onderzoek Loongebouw als voorbereiding op de onderhandelingen over een nieuwe CAO. Voorts heeft overleg plaatsgevonden tussen OR en de Raad van Commissarissen. Hierbij is vooral gesproken over de ontwikkeling van het nieuwe loongebouw en het werkklimaat bij COVRA, over de toekomstverwachtingen en over het financieel beleid ten aanzien van de lange termijn voorzieningen.

Voor de periode 1 juli 2009 tot 1 juli 2011 is met de vakverenigingen CNV en FNV een nieuwe CAO afgesloten.

Bijzondere personeelsactiviteiten

Naast de activiteiten van de personeelsvereniging heeft een vaste groep van het personeel deelgenomen aan de actie 'Trappen naar de Baas', een actie die medewerkers stimuleert om het woon-werkverkeer met de fiets te doen. Hieraan is tevens een goed doel verbonden. Per gefietste kilometer wordt, door de werkgever, een financiële bijdrage afgestaan. Bovendien heeft het personeel met veel enthousiasme deelgenomen aan 'de 24 uren race van de boulevard', een evenement dat tot doel had geld bijeen te brengen voor MS kinderresearch.

Evenals in alle voorgaande jaren, zijn in 2009 de emissies naar de lucht en naar het oppervlaktewater, alsmede de verhoging van de stralingsdosis aan de terreingrens, onder de in de vigerende vergunningen toegestane limieten gebleven.

Emissies en stralingsdoses

Zoals goede milieuzorg vereist, zijn in 2009 de emissies naar de lucht en naar het oppervlaktewater, alsmede de verhoging van de stralingsdosis aan de terreingrens gemeten. In tabel 3 is een overzicht gepresenteerd van de milieuparameters en het percentage van de vergunninglimiet dat is verbruikt. Naast de door COVRA uitgevoerde metingen, die door de overheidsinspecties worden gecontroleerd, wordt ook door een externe onafhankelijke partij radiologische omgevingsmetingen uitgevoerd. De algemene conclusie van dit meetonderzoek is identiek aan de conclusie sinds het begin van de COVRA activiteiten. Al 17 jaar luidt de conclusie: *"In de omgeving van COVRA zijn geen aantoonbare verhogingen van de radioactiviteit ten gevolge van lozingen van COVRA geconstateerd."*

Van de conventionele parameters is de hoogste lozing die van stof (53% van de vergunningslimiet), gevolgd door die van zware metalen (52% van de vergunninglimiet) zoals wordt geloosd in het afvalwater op de Westerschelde. Het aantal vervuilingseenheden (VE) van de lozingen op de Westerschelde is echter zeer laag, er is 3 VE geloosd, dit is vergelijkbaar met het aantal vervuilingseenheden van één huishouden.

Tabel 3. Lozingen en emissies als percentage van de vergunninglimiet

Radiologische lozingen en emissies

	alpha		beta/gamma		³ H / ¹⁴ C	
	hoeveelheid	% limiet	hoeveelheid	% limiet	hoeveelheid	% limiet
Emissie naar lucht vanuit AVG	3,4 kBq	0,7%	1708,6 kBq	0,007%	7,2 GBq	1,4%
Emissie naar lucht vanuit HABOG	<MDA	0%	5,3 kBq	8,8 %	0,48 GBq	0,60%
Lozing naar Westerschelde	1384 kBq	3,5%	1981 MBq	1,98%	7,091 GBq	0,71%

Maximale stralingsdosis aan de terreingrens (AID)	hoeveelheid 2,0 µSv/j	% limiet 5,0%
---	--------------------------	------------------

Conventionele lozingen en emissies

Limieten met jaarvracht		
	hoeveelheid	% limiet
Lozingsvolume op Westerschelde	123,9 m ³	15,0%
Lozing op Westerschelde uitgedrukt in vervuilingseenheden (VE)	3 VE	Geen limiet
Vluchtige organische stoffen	43,2 kg	22%

Limieten op basis van een concentratie		
Lozingen naar Westerschelde	Gemiddelde concentratie	% limiet
stof	2,7 mg/l	53%
Zware metalen	262 µg/l	52%
MAK	8,4 µg/l	1,7%
EOCI	1,2 µg/l	12%
CZV	228 mg/l	21%
Rookgasemissies	24-uursgemiddelde concentratie	% limiet
NOx	153 mg/m ³	76%
CO	1,2 mg/m ³	2%
SO ₂	2,8 mg/m ³	6%
HCl	0,3 mg/m ³	3%
C _x H _y	0,7 mg/m ³	4%

Voor gedetailleerde informatie wordt verwezen naar het KAM jaarverslag 2009.

Incidenten

In de bedrijfsinstallaties hebben zich in het verslagjaar geen incidenten voorgedaan met een nucleair veiligheidsbelang. Er heeft één incident met verzuim plaats gevonden (val van ladder).

Energieverbruik

Het energieverbruik van COVRA in 2009 komt overeen met dat van vorige jaren. Voor het gehele complex is 3.638 MWh elektriciteit, 371.295 m³ gas, 1.096 m³ drinkwater en 5.729 liter dieselolie verbruikt.

7

INSPECTIES

Veiligheid, Milieu, Kwaliteit en Beveiliging staan centraal bij alle activiteiten van COVRA. Om de verwerking en opslag van radioactief afval zo veilig mogelijk te laten verlopen wordt het ontwerp, bouw en instandhouding van de COVRA installaties en gebouwen, maar ook de werkprocessen, de procedures en de organisatie door nationale en internationale inspecties gecontroleerd.

Nationaal

In 2009 heeft de KFD vijfmaal nucleaire/milieu/arbo inspecties uitgevoerd waarvan eenmaal gezamenlijk met de Arbeidsinspectie (AI) en eenmaal gezamenlijk met de VROM Inspectie (VI). De nucleaire inspecties waren onder andere gericht op het HABOG in verband met het transport van een TN28 container met CSD-C verpakkingen en de opslag van het CSD-C in het HABOG. De gezamenlijke inspectie met de AI betrof de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en de organisatie van de arbeidsveiligheid bij het verwerken van radioactief asbesthoudend afval. De gezamenlijke inspectie met de VI betrof de conventionele milieuzaken.

Op het terrein van beveiliging en security is door de KFD/NBS in 2009 één inspectie uitgevoerd.

Internationaal

Euratom heeft met de IAEA zevenmaal een safeguardsinspectie uitgevoerd bij COVRA. Uit deze inspecties zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

In het kader van de tienjaarlijkse evaluatie van COVRA heeft de KFD een Waste Safety Appraisal (WSA) aangevraagd. De WSA is een service die de IAEA biedt aan lidstaten om een team van onafhankelijke experts de veiligheid van hun radioactief afval management programma of organisaties te laten evalueren.

De evaluatie is uitgevoerd in twee stappen. De eerste stap van de WSA is een zelfevaluatie (self-assessment). Aan de hand van een vragenlijst met 250 vragen is door COVRA de veiligheid van de afvalverwerking en -opslag beschreven. De tweede stap is de evaluatie door het IAEA team ter plekke. Daarbij zijn drie oordelen mogelijk:

- non compliance: COVRA voldoet niet aan de internationale standaard. De IAEA geeft een "recommendation" (aanbeveling) dit te verbeteren;
- compliance: COVRA voldoet aan de internationale standaard. De IAEA kan "suggestions" geven om het systeem verder te optimaliseren;
- good practice: COVRA overtreft de internationale standaard en dient als voorbeeld voor anderen.

Er heeft op 22 punten een beoordeling plaatsgevonden. Voor alle beoordelingen ten aanzien van COVRA is als oordeel "compliance" gegeven. In één geval is dit "partial compliance".

Dit betreft het ontbreken van een concreet ontmantelingplan. COVRA heeft nog geen uitgewerkt ontmantelingplan, maar houdt wel rekening met ontmanteling in de wijze waarop de bedrijfsvoering is ingericht en wordt uitgevoerd. Hierdoor zal ontmanteling van de opslaggebouwen een conventioneel ontmantelingproces kunnen zijn. In de WSA beoordeling is aanbevolen om een ontmantelingplan op te stellen.

De belangrijkste "suggestion" was om in een aantal gevallen meer radiologische details te meten van het LMRA.

Tweemaal is als beoordeling "good practice" gegeven. De eerste betreft het ontwerp van de gebouwen, die eenvoudig maar robuust zijn en de tweede betreft de communicatiestrategie gebaseerd op museale opslag en kunst tentoonstellingen.

De algemene indruk van de site was "de schone bedrijfsvoering" die alle leden van het team is opgevallen.

Het Nederlandse radioactief afval beleid -en dus ook het uitvoerende werk van COVRA- is ook beoordeeld in het kader van de IAEA Joint Convention on the safety of spent fuel management and on the safety of radioactive waste management. In Wenen vond de derde toetsingsconferentie plaats, waaraan 45 landen deelnamen.

Met betrekking tot de werkzaamheden van COVRA is daarbij als "good practice" onder andere geconcludeerd dat een lange termijn strategie aanwezig is, ingebed in een solide kader en dat modulaire uitbreiding van de opslagcapaciteit aanwezig is. Als uitdagingen zijn genoemd het behouden van kennis gedurende een opslagtermijn van tenminste 100 jaar en het opzetten van een gedetailleerd tijdschema voor de realisering van een eindberging.

8

EINDBERGING

Het Nederlandse radioactief afval wordt op veilige wijze ingezameld, verwerkt en opgeslagen. De bovengrondse opslag in gebouwen is voorzien voor een periode van tenminste 100 jaar. Een aanzienlijk deel van het LMRA zal in die periode zijn vervallen. Het resterende radioactieve deel en het HRA zullen echter voor een periode van meer dan tienduizenden jaren uit het leefmilieu moeten worden gehouden. Dit kan door het opbergen in de diepe ondergrond in geologisch stabiele formaties zoals zout en klei. Dit wordt eindberging genoemd.

Nationaal

Tezamen met NRG heeft COVRA de werkgroep NORA (Netwerk Opberging Radioactief Afval) opgezet. De werkgroep heeft een concept meerjarenprogramma voor eindbergingsonderzoek opgesteld, dat is voorgelegd aan de nucleaire industrie, Nederlandse en Belgische onderzoekers en de overheid. Belangrijkste elementen van het concept programma zijn samenwerking met België, onderzoek naar lange termijn veiligheid van eindberging, terugneembaarheid van het afval en onderzoek naar ethische en maatschappelijke aspecten.

Voor de meerjarige financiering van dit onderzoek is overleg gevoerd met zowel de betrokken industrie als de overheid. In november 2009 is een samenwerkingsovereenkomst ter financiering van het programma ondertekend door de betrokken partijen (VROM, EPZ, COVRA). Het OnderzoeksProgramma Eindberging van Radioactief Afval (OPERA) wordt gefinancierd door VROM en EPZ en gecoördineerd door COVRA. Hiertoe zullen voor een periode van 5 jaar EPZ en VROM beide jaarlijks 1 miljoen euro ter beschikking stellen voor de uitvoering van het onderzoek. Daarnaast zal worden geprobeerd additionele (EU) fondsen te werven indien daar mogelijkheden voor zijn.

Aangezien COVRA verantwoordelijk is voor de eindberging van radioactief afval, is het van belang dat COVRA een sturende rol speelt in OPERA. COVRA voert de technische begeleiding van OPERA uit en beheert de onderzoeksgelden. COVRA bewaakt de voortgang van het onderzoek en zal hierover aan een stuurgroep rapporteren. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van VROM en de sector (EPZ, DELTA Energy B.V. en Energy Resources Holding B.V.). COVRA vervult het secretariaat van de stuurgroep. De stuurgroep stelt de onderzoeksagenda vast, inclusief budgetten en controleert dat de ter beschikking gestelde gelden door COVRA worden aangewend voor het goedgekeurde programma.

OPERA zal officieel van start gaan na het accorderen van het implementatieplan en het meerjarenplan door de Stuurgroep in de zomer van 2010.

Internationaal

COVRA is voorzitter van de Assembly of Members van ARIUS, de Association for Regional and International Underground Storage. Tezamen met ARIUS heeft COVRA de opdracht verkregen van de Europese Commissie om een onderzoek uit te voeren naar een praktische uitvoeringsstrategie en de benodigde organisatievorm voor een gezamenlijke eindberging. Dit is het SAPIERR-II programma. In dit project is onderzoek gedaan naar de belangrijkste kwesties: economie en ontwerp, publieke en politieke opinie en veiligheid en security. Er is een organisatorisch raamwerk en project plan ontwikkeld voor de oprichting van een zelfstandige Europese eindbergingsontwikkelingsorganisatie (ERDO). De onderzoeksrapportage is afgerond en goedgekeurd door zowel de internationale adviesgroep als door de Europese Commissie.

De resultaten zijn gepresenteerd op het afsluitend seminar in januari 2009 in Brussel. Aansluitend heeft de eerste bijeenkomst van de werkgroep ERDO plaatsgevonden. Het doel van de werkgroep is tweeledig. De werkgroep zal een voorstel voor een Europese afval organisatie voorbereiden dat aan de overheden van de betrokken landen zal worden voorgelegd. Een tweede doel is het versterken van kennis en competenties op het gebied van eindberging door samenwerking en uitwisseling van informatie binnen de werkgroep. In september (Praag) en januari (Nieuwdorp) hebben de tweede en derde bijeenkomst van de werkgroep plaatsgevonden. Tien Europese lidstaten hebben officieel deelnemers genomineerd voor de werkgroep. Op deze bijeenkomst zijn de statuten van de werkgroep vastgelegd en is een werkprogramma opgesteld.

VOORLICHTING

Het totale bezoekersaantal is in 2009 uitgekomen op 3100 personen in 150 groepen.

Als bijzondere Nederlandse bezoekers aan COVRA mochten onder andere gerekend worden journalisten van internationale media met basis Brussel en interesseveld (nucleaire) energie/technologie, assistenten van de Europarlementariërs met in hun portefeuille het onderwerp energie, de directeuren generaal van VROM en van Financiën, delegaties van verschillende ministeries Binnenlandse Zaken, Buitenlandse Zaken, Economische Zaken, Financiën en Defensie.

Voor VROM Risicobeleid werd in september een introductiedag over radioactief afval management bij COVRA georganiseerd.

Bezoekers

De 1.000e bezoeker kwam in april en was een leerling van het ROC Westerschelde. De 2.000e bezoeker werd in juli ontvangen en was een deelnemer aan de door EPZ georganiseerde Summerschool over nucleaire techniek. De 3.000^e bezoeker werd in december ontvangen en was een leerling van de Algemene BasisSchool Middelburg.

De belangstelling van scholieren en studenten voor COVRA blijft groot. Ook dit jaar bleek de "Zeeuwse techniekbuss" hierbij een groot succes. De techniekbuss is een initiatief van het Technocentrum, waarbij 204 bedrijven waaronder COVRA zijn aangesloten en waarbij het doel is mogelijkheden te scheppen om scholieren en studenten bij bedrijven te brengen.

Verassend was het bezoek van de Summerschool die WISE, in Zeeland organiseerde. WISE is een netwerk van mensen die zich zorgen maken over kernenergie, radioactief afval en straling. Het bezoek aan COVRA bewees dat je het niet over kernenergie eens hoeft te zijn om een goede discussie over radioactief afval management te kunnen voeren. Tijdens de rondleiding bleek het radioactief afval minder gevaarlijk dan aanvankelijk gedacht en er werd veel waardering geuit voor de werkwijze van COVRA.

Ook het voorlichten en bij COVRA oefenen van brandweerkorpsen en politie is voortgezet. Diverse brandweerkorpsen hebben zich op de hoogte gesteld van de COVRA activiteiten en daarbij tevens een training gekregen in het meten van stralings- en besmettingsniveau's. Het belang van goede voorlichting bleek ook tijdens de oefening van een transport ongeval met radioactieve stoffen in juni 2009.

In het verslagjaar is vanuit het buitenland ook weer grote belangstelling getoond voor de COVRA activiteiten, met name uit Spanje voor het HABOG. Ook kwam de jubilerende zusterorganisatie uit België, Belgoproces, op bezoek.

Bijzondere acties

Bij veel mensen is de primaire associatie bij straling en radioactiviteit negatief. Dit onderbewuste, negatieve gevoel werkt blokkerend op de objectieve meningsvorming en vormt een belemmering om informatie te verzamelen over het onderwerp radioactief afval. Het is in het belang van het werk van COVRA om zo veel mogelijk mensen kennis te laten nemen van ons werk en bij voorkeur door eigen waarneming. De drempel om bij COVRA binnen te komen dient dus zo laag mogelijk, liefst afwezig, te zijn. 'Toevallige' ontmoetingen met het werk van COVRA bieden hier kansen. Om deze 'toevallige' ontmoetingen te stimuleren ontplooit COVRA verschillende activiteiten. Bindend element daarin zijn kunst en cultuur gebeurtenissen, maar dit jaar ook de politiek.

Er vond bij COVRA een jongerendebat plaats over de toekomst van de energievoorziening, één van de onderwerpen die in de Europese verkiezingen een belangrijke rol speelden. Ook vond er een debat plaats, georganiseerd door de Provinciale Zeeuwse Courant, over nucleaire mogelijkheden voor Zeeland. De strekking was zowel de onderzoeksreactor Pallas naar Zeeland halen als de bouw van een tweede kernenergiecentrale. Het debatpanel bestond uit Diederik Samson (PvdA), Liesbeth Spies (CDA), Paulus Jansen (SP), Peter Boerma (Delta) en Tjeu van Mierlo (ZMF). Alle aanwezigen waren het er in ieder geval over eens dat de opslag bij COVRA veilig en goed geregeld is. De landelijke pers heeft aandacht aan dit debat besteed.

In Zeeland bestaan 40 musea die alle een groot gebrek hebben aan opslagruimte. COVRA beschikt in de opslaggebouwen voor LMRA over beveiligde ruimte met een gematigd klimaatprofiel, die niet bruikbaar is voor opslag van het afval. Op 15 april is een overeenkomst ondertekend voor het ter beschikking stellen van opslagruimte ten behoeve van de Zeeuwse musea.

In dit kader heeft COVRA ook tijdelijke opslagruimte en werkruimte aangeboden aan het museum Infatuate. Dit oorlogsmuseum werd volledig verbouwd en gedurende de verbouwing moesten alle objecten zowel een veilig onderkomen vinden als worden gefotografeerd en gecatalogiseerd.

10

CORPORATE GOVERNANCE

De werkzaamheden van COVRA worden geleverd als een nutsvoorziening aan de Nederlandse maatschappij. Voor de bedrijfsvoering bij COVRA is het aspect veiligheid dominant. Rekening houden met het effect van de activiteiten op het milieu en oog hebben voor menselijke aspecten binnen en buiten het bedrijf komen direct daarna. Het behalen van winst is geen doelstelling van de organisatie. Dit is ook de kern van het overheidsbeleid om voor COVRA publiek aandeelhouderschap te hanteren.

Staatsdeelnemingenbeleid

De minister van Financiën heeft de verdere invulling van zijn beleid ten aanzien van staatsdeelnemingen uitgewerkt in een brief aan de Tweede Kamer van april 2009 (Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2008-2009, 28 165, nr. 97). Hierbij is vooral ingegaan op het aspect publieke belangen die centraal dienen te staan bij staatsdeelnemingen. Met betrekking tot COVRA is herhaald wat eerder werd aangegeven:

“Omdat het gebruik van radioactieve stoffen beperkt is maar tegelijkertijd in een breed gebied plaatsvindt en deze toepassingen niet weg te denken zijn in de huidige maatschappij, zal er altijd radioactief afval worden geproduceerd. Voor een goede en langdurige zorg voor dit afval is het van belang dat de beheersorganisatie stabiel is en gericht is op een lang bestaan. De Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA) dient als enige partij in Nederland het publieke belang voor langdurige zorg voor radioactief afval.

COVRA is verantwoordelijk voor:

- *Overname van radioactief afval bij de producenten;*
- *Verwerking tot een geconditioneerde vorm van dit afval;*
- *Langdurige opslag onder gecontroleerde omstandigheden;*
- *Het bewaken en controleren van al het opgeslagen afval.*

Deze publieke belangen worden geborgd door bepalingen in de Kernenergiewet en door publiek aandeelhouderschap.”

Ten aanzien van de invulling van het radioactief afvalbeleid door COVRA overlegt het ministerie van Financiën regelmatig met het betrokken vakdepartement, het ministerie VROM.

De Raad van Commissarissen heeft tot taak om toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. De Raad van Commissarissen staat de directie met raad ter zijde. De Raad keurt de jaarrekening goed en legt deze ter vaststelling voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De Raad brengt daarbij tevens verslag uit over haar werkzaamheden. In lijn met de Code Corporate Governance bestaat er een reglement en een profielschets van de Raad.

De directie is, naast het dagelijks besturen van de onderneming, verantwoordelijk voor de realisering van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultaten. De directie richt zich daarbij naar het belang van de vennootschap. Zij weegt daarbij de gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen. De directie legt hierover verantwoording af aan de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Er is een reglement voor de directie opgesteld dat invulling geeft aan de Code Corporate Governance en de ‘best practice’ bepalingen. COVRA kent een klachtenregeling, een vertrouwenspersoon en een klokkenluiderregeling.

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem is adequaat en effectief. Dit blijkt onder andere uit het feit dat de externe accountant als conclusie in de managementletter meldt:

“De opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie en interne controle van COVRA is overeenkomstig voorgaand jaar van hoog niveau. Behoudens enige bevindingen van relatief ondergeschikt belang blijken uit onze controle geen noemenswaardige tekortkomingen. Daarnaast zijn onze aanbevelingen van voorgaand jaar opgevolgd.

Ten aanzien van het afvalbeheersysteem hebben wij daarnaast vastgesteld dat de registratie van de afvalstromen op juiste, volledige en tijdige wijze geschiedt.”

De omzet en de resultaten worden ieder kwartaal besproken met de Raad van Commissarissen. Het lange termijn beleid en de strategie is uitgebreid met de Raad van Commissarissen besproken in het kader van het beleidsplan 2009-2014.

De aandeelhouder heeft aangegeven dat dit jaarverslag zal worden opgenomen in de Transparantiebenchmark 2010. Dit betekent dat het verslag wordt beoordeeld op transparantie ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).

Economische aspecten van de bedrijfsvoering

De werkzaamheden van COVRA zijn een nutsvoorziening die geleverd wordt aan de Nederlandse maatschappij. Dit is ook de kern van het overheidsbeleid om voor COVRA publiek aandeelhouderschap te hanteren. Voor de bedrijfsvoering bij COVRA geldt voorts dat het aspect veiligheid dominant is; milieuzorg komt direct daarna. Het behalen van winst is geen doelstelling van de organisatie. Gelet op de bijzondere positie van COVRA als enig erkende instelling om vergunningplichtig radioactief afval in te mogen zamelen, speelt vooral (ten minste) kostendekkendheid van de bewerkingen, lange termijn opslag en eindberging een rol. Voor de lange termijn zorg moeten voorzieningen worden getroffen, waarbij COVRA weinig invloed kan uitoefenen op rente en inflatieontwikkelingen. Leidend is enerzijds dat de vervuiler betaalt voor alle redelijk voorzienbare kosten en anderzijds dat de vervuiler bij overdracht van het afval ook zijn aansprakelijkheid overdraagt.

Milieuaspecten van de bedrijfsvoering

Vanaf 1999 rapporteert COVRA ook in het financieel jaarverslag over milieuaspecten. De milieueffecten van COVRA liggen al sinds het begin van de bedrijfsvoering in 1992 ruim onder de vergunde limieten en als omgevingseffect wordt al die jaren geconcludeerd dat geen effect meetbaar is. Het omgevingsrisico ligt lager dan het verwaarloosbaarheidsniveau. Een uitgebreidere rapportage over de milieueffecten is beschikbaar in het KAM jaarverslag (Kwaliteits-, Arbo- en Milieuzorg).

Sociale aspecten van de bedrijfsvoering

Zoals in het hoofdstuk 'Organisatie' blijkt, is er bij COVRA sprake van zeer langdurige arbeidsrelaties en een zeer stabiele personeelsopbouw van de organisatie. Uitgangspunten van het personeelsbeleid zijn vastgelegd in het Personeelskwalificatieplan, dat onderdeel uitmaakt van het kwaliteitssysteem van COVRA.

Door betrokkenheid te tonen bij de lokale omgeving, lokale projecten en activiteiten te sponsoren, bereid te zijn om belangstellenden te ontvangen en rondleidingen in het bedrijf te verzorgen, door het organiseren van kunsttentoonstellingen in het kantoorgebouw en door het aanbieden van depotruimte aan de Zeeuwse museumwereld, wil COVRA een gewaardeerd bedrijf zijn in de samenleving.

Ketenverantwoordelijkheid

De diensten die COVRA aanbiedt, vormen het sluitstuk in de keten van gebruik van radioactieve stoffen in de samenleving. De vraag of een activiteit waarbij radioactief afval ontstaat maatschappelijk toelaatbaar is, wordt beantwoord bij de vergunningverlening. Vergunningen op grond van de kernenergiewet worden verleend door het ministerie VROM als coördinerend ministerie. Met het verlenen van een vergunning wordt ook vastgelegd dat radioactief afval uitsluitend aan COVRA kan worden overgedragen. Over de werkzaamheden van COVRA dient vervolgens verantwoording te worden afgelegd aan de nationale en internationale inspectiediensten.

COVRA dient een publiek belang en daarom moet de bedrijfsvoering en de diverse vormen van verslaglegging ook transparant zijn voor de maatschappij.

Dit jaarverslag is openbaar en wordt aan iedere belangstellende toegezonden. Het verslag is beschikbaar op de website van COVRA (www.covra.nl).

VERWACHTING 2010

De verwachte omzet in 2010 zal iets hoger liggen dan de omzet 2009. Na aftrek van directe kosten, toevoeging voorzieningen, indirecte kosten en afschrijvingen zal een positief resultaat worden behaald, dit zal echter niet voldoende zijn om de te lage renteopbrengsten voor de lange termijn voorzieningen te compenseren. Hierdoor zal het jaar waarschijnlijk worden afgesloten met een negatief resultaat. In 2010 zullen mogelijkheden worden onderzocht om tot verbetering te komen van de lange termijn-voorzieningen.

Verder verwacht COVRA in 2010:

- te starten met de bouw van aanvullende opslagcapaciteit voor verarmd uranium;
- te starten met de uitvoering van een onderzoeksprogramma OPERA;
- de goedkeuring te verkrijgen voor de implementatie van de adviezen en verbeteringen uit de 10 jarige vergunningsevaluatie.

JAARREKENING 2009

De jaarrekening 2009 geeft een overzicht van de financiële situatie van COVRA. Het bestaat uit een balans per 31 december 2009, de winst- en verliesrekening over 2009, een toelichting op beide, het kasstroomoverzicht, overige gegevens en een accountantsverklaring.

BALANS PER 31 DECEMBER 2009

(na resultaat bestemming) in duizenden EURO's

	Toelichting	<u>31 december 2009</u>	<u>31 december 2008</u>
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	41.441	44.181
Financiële vaste activa	2	66.770	68.320
		108.211	112.501
Vlottende activa			
Vorraden	3	504	473
Vorderingen	4	5.807	8.445
Liquide middelen	5	48.641	28.593
		54.952	37.511
		163.163	150.012
		=====	=====
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	6	3.600	3.600
Niet uitkeerbare reserve (wettelijke reserve)	7	30	30
Reserve Fondsresultaten	8	-9.424	-8.433
Overige reserve	9	15.217	12.370
		9.423	7.567
Voorzieningen	10	126.092	115.405
Vreemd vermogen			
Achtergestelde lening	11	18.151	18.151
Kortlopende schulden			
Kortlopende schulden	12	<u>9.497</u>	<u>8.889</u>
		163.163	150.012
		=====	=====

WINST- & VERLIESREKENING OVER 2009

in duizenden EURO's

	Toelichting	<u>2009</u>	<u>2008</u>
NETTO OMZET:	13		
Ophaaldiensten		14.646	9.128
Bijdrage exploitatie		1.061	1.030
Diverse omzet		2.577	4.692
		18.284	14.850
Af: Directe kosten	14	6.615	4.963
Dotatie minus onttrekkingen voorzieningen	10	5.285	6.126
Kostprijs van de omzet		11.900	11.089
Brutomarge		6.384	3.761
Af: Kosten COVRA organisatie	15	2.351	2.083
Afschrijvingen vaste activa	16	3.551	2.049
		5.902	4.132
Bedrijfsresultaat		482	-371
Rente resultaat	17	-1.226	-707
Resultaat normale bedrijfsvoering		-744	-1.078
Waardeverandering financiële vaste activa	18	<u>2.600</u>	<u>-2.694</u>
RESULTAAT toekomend aan de rechtspersoon		<u>1.856</u> =====	-3.772 =====

KASSTROOMOVERZICHT

in duizenden EURO's

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Resultaat toekomend aan de rechtspersoon	1.856	-3.772
Aanpassingen voor:		
* afschrijvingen	3.551	2.049
* dotaties aan voorzieningen	8.195	8.676
* onttrekkingen aan voorzieningen	-2.910	-2.550
* rente toevoegingen aan voorzieningen	3.241	2.942
* indexeringen voorzieningen	2.161	1.961
* waardeveranderingen beleggingen	-2.600	2.694
Mutaties werkkapitaal:		
* afname vorderingen	2.638	-3.071
* toename voorraden	-31	138
* toename kortlopende schulden	608	330
Kasstroom uit operationele activiteiten	16.709	9.397
Inkomende kasstromen door aflossingen en verkochte beleggingen en desinvesteringen:		
* beleggingen in financiële vaste activa	0	0
* beleggingen in effecten	22.260	11.870
(A)	22.260	11.870
Af:		
Uitgaande kasstromen door beleggingen en investeringen:		
* investeringen in materiële vaste activa	811	2.727
* beleggingen in financiële vaste activa	0	0
* beleggingen in effecten	18.110	12.440
(B)	18.921	15.167
Kasstroom uit beleggings- en Investeringsactiviteiten (A-B)	3.339	-3.297
Netto kasstroom	20.048	6.100
Liquide middelen begin van het jaar	<u>28.593</u>	<u>22.493</u>
Liquide middelen einde van het jaar	<u>48.641</u>	<u>28.593</u>
	=====	=====

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE WINST- & VERLIESREKENING

Algemeen

De Centrale Organisatie Voor Radioactief Afval (COVRA) NV, statutair gevestigd te Middelburg. Bezoekadres: Spanjeweg 1 (havennummer 8601) 4455 TW Nieuwdorp (Vlissingen-Oost).

Activiteiten

De activiteiten van de vennootschap bestaan uit het verwerven, inzamelen, bewerken, verwerken, tijdelijk en duurzaam bewaren en verwijderen van radioactief afval direct of indirect afkomstig van houders met een vergunning krachtens de Kernenergiewet en mede daarvoor in aanmerking komend afval een en ander binnen het beleid van de Rijksoverheid.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens titel 9 Boek 2 BW en heeft als grondslag historische kosten.

Het systeem van verantwoording van de opbrengsten is gebaseerd op het in een kalenderjaar geaccepteerde afval. De daarvoor aan de leveranciers van afval in rekening gebrachte bedragen dienen ter dekking van de directe- en indirecte kosten, die thans tot uitgaven leiden, zowel als ter dekking van de kosten die deels pas in de (soms verre) toekomst tot uitgaven leiden; voor deze laatste categorie is uitgegaan van geraamde bedragen. De tariefelementen voor de toekomstige kosten worden aan de gelijknamige voorzieningen toegevoegd.

Stelselwijziging

De vennootschap heeft in 2009 de keuze gemaakt om de pensioenverplichtingen met ingang van 2009 te waarderen volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" zoals toegestaan op basis van RJ uiting 2009-6. Uit hoofde van deze stelselwijziging is de pensioenvoorziening ad € 265.000 per 1 januari 2009 ten gunste gebracht van het eigen vermogen.

De invloed op huidige en toekomstige boekjaren kan niet worden bepaald omdat deze (mede) afhankelijk is van toekomstige ontwikkelingen in de onder het voorgaande stelsel gehanteerde actuariële grondslagen.

De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Grondslagen voor de waardering activa en passiva en voor bepaling van het resultaat

Voor een toelichting op de niet vermelde posten wordt verwezen naar de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening.

Algemeen

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij in het hierna volgende anders is vermeld. Bedragen luidende in vreemde valuta zijn herleid in euro's tegen koersen welke gelijk zijn aan de wisselkoersen ultimo boekjaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van aanschaffing- of voortbrengingskosten onder aftrek van de afschrijvingen; afschrijvingen vangen aan op het moment van gereed melding of ingebruikname.

De gebouwen, terreinen, machines en installaties voor het laag- en middelradioactief afval worden in 30 jaar annuïtair afgeschreven. In verband met de lange periode waarbinnen de terreinen niet alternatief kunnen worden aangewend, wordt eveneens op terreinen afgeschreven.

De afschrijving van de opslaggebouwen LOG vindt plaats evenredig aan de hand van ingebruikname/vulling, waarbij evenals bij de overige investeringen gestreefd wordt naar een per opslageenheid (m³) constante belasting (rekening houdend met inflatie).

Ten aanzien van de overige bedrijfsmiddelen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

• meet- en automatiseringsapparatuur	3,3 - 10 jaar
• intern transportmateriaal	4 jaar
• kantoorinrichting en overige inventarissen	3,3 - 5 jaar
• auto's	4 jaar

Financiële vaste activa

De effecten betreffen deposito's en een obligatie lening met een looptijd van twee tot tien jaar, geplaatst bij het Ministerie van Financiën en de Rabobank. De obligatieleningen zijn gewaardeerd tegen marktwaarde per 31 december 2009.

Voorraden

De voorraden hulpmaterialen voor de opslag zijn gewaardeerd volgens de Fifo methode tegen aanschaffingskosten of lagere netto opbrengst waarde. Deze lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Overige voorzieningen

Algemeen

De berekeningsgrondslagen en uitgangspunten die aan de voorzieningen ten grondslag liggen worden eens in de 5 jaar herzien. De evaluatie van de voorzieningen heeft in het jaar 2008 plaatsgevonden en heeft niet tot aanpassingen van de voorzieningen geleid.

Wel is er voor gekozen de jaarlijkse toevoeging van de reële rente van 3% te continueren en de verhoging van dit percentage voor inflatie met ingang van het jaar 2008 op een vast percentage van 2% te stellen voor de komende 5 jaar. In de jaren voor 2008 werd voor inflatie een variabel percentage genomen.

De tarieven voor de dotatie aan de voorzieningen worden jaarlijks eveneens aangepast voor inflatie.

Voorziening toekomstige kosten vast radioactief afval

De voorziening heeft betrekking op zowel laag- en middelradioactief afval als hoogradioactief afval.

Deze voorziening dient ter dekking van de kosten die voor een deel pas in de verre toekomst tot uitgaven leiden. Gezien de aard van de kosten wordt met geraamde grootheden gewerkt, zowel wat betreft bedragen als werkwijze en capaciteit.

De voorziening toekomstige kosten vast afval betreft de kosten van de uiteindelijke definitieve verwijdering van het afval.

Aangezien de Rijksoverheid zelf hiertoe beleidsbepalend onderzoek doet uitvoeren en ten aanzien van de diverse mogelijkheden voor eindberging nog geen definitief standpunt heeft bepaald, moet door de vennootschap met voorlopige kostenramingen worden gewerkt.

Uitgangspunt hierbij is de studie die de Commissie Opberging Radioactief Afval (CORA) in de periode 1996-2000 heeft uitgevoerd. Het eindrapport van CORA "Terugneembare berging, een begaanbaar pad" is uitgebracht in februari 2001.

Voorziening toekomstige kosten overig radioactief afval

De voorziening voor vloeibaar afval is gebaseerd op de geraamde kosten van verwerking in een daartoe speciaal gerealiseerde verbrandingsinstallatie voor organische vloeistoffen of verwerking via een biologische/chemische reiniging voor ander vloeibaar afval. Er vindt geen dotatie meer plaats aan de voorziening voor anorganische vloeistoffen.

Voorziening toekomstige kosten LOG

De Laagradioactief afval Opslag Gebouwen (LOG) veroorzaken kosten ook nadat ze volledig zijn gevuld en afgeschreven. Voor de direct aanwijsbaar te maken kosten is een voorziening gevormd. De jaarlijkse onderhoudskosten, grootschalige renovaties en vaste lasten worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening toekomstige kosten COG

Voor kosten van het in opslag houden van calcinaat is een voorziening gevormd. Deze kosten bestaan uit:

- vaste jaarlasten met betrekking tot de grond onder het COG en het gebouw zelf
- toekomstige onderhoudskosten
- kosten van conditionering en afvoer
- beheerskosten voor de periode nadat het COG is gevuld.

De jaarlijkse onderhoudskosten en vaste lasten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening toekomstige kosten VOG

Voor kosten van het in opslag houden van verarmd uranium is eveneens een voorziening gevormd. Deze kosten bestaan uit:

- vaste jaarlasten met betrekking tot de grond onder het VOG
- vaste jaarlasten met betrekking tot het gebouw zelf
- toekomstige onderhoudskosten
- kosten van conditionering voordat eindberging mogelijk is
- beheerskosten voor de periode nadat het VOG is gevuld en totdat eindberging plaatsvindt.

De jaarlijkse onderhoudskosten en vaste lasten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening toekomstige kosten HABOG

Voor kosten van het in opslag houden van hoog radioactief afval is een voorziening gevormd. Deze kosten bestaan uit:

- vaste jaarlasten met betrekking tot de grond onder het HABOG
- vaste jaarlasten met betrekking tot het gebouw zelf
- toekomstige onderhoudskosten
- beheerskosten voor de actieve exploitatie periode (tot 01-01-2015)
- beheerskosten voor de periode nadat het HABOG is gevuld en totdat eindberging plaatsvindt (de passieve exploitatieperiode).

De jaarlijkse kosten worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening groot onderhoud

Voor de kosten voor groot onderhoud aan het Afval Verwerkings Gebouw (inclusief machines en installaties), het Kantoorgebouw en de Infrastructuur is een voorziening groot onderhoud gevormd. Dotatie is gebaseerd op een 30-jarig onderhoudsplan. Voor de kosten voor groot onderhoud aan het HABOG is een voorziening groot onderhoud gevormd. Dotatie is gebaseerd op een berekening van de onderhoudskosten in de komende 100 jaar. Voor beide voorzieningen geldt dat gemaakte kosten voor groot onderhoud aan deze voorzieningen worden onttrokken.

Voorziening uitgestelde beloningen

De voorziening uitgestelde beloningen betreft de verplichtingen ingevolge jubileum uitkeringen (25 jaar), toegezegde (bonus) verlofdagen bij pensionering (overgangsregeling 55+), alsmede een toegezegde dienstjuitkering bij pensionering.

Omzet

De omzet betreft de aan leveranciers in rekening gebrachte bedragen op grond van de thans verrichte- en in de toekomst te verrichten diensten ter zake van in 2009 geaccepteerd afval. Tevens zijn onder deze post de geactiveerde personele kosten begrepen.

Directe kosten

De directe kosten betreffen de interne en aan derden betaalde kosten voor het inzamelen en het verwerken, alsmede de kosten voor het transport en de verbruikte hulpmaterialen bij opslag. Daarnaast is rekening gehouden met de in 2010 of later nog te maken kosten voor de verwerking in de eigen installaties van het in 2009 al opgehaalde afval.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in principe gebaseerd op de geschatte economische levensduur van de betreffende activa. De afschrijving op de gebouwen, terreinen, machines en installaties voor het laag- en middelradioactief afval wordt berekend volgens de annuïtaire methode. Tot 2009 werden de opslaggebouwen (LOG) afgeschreven op basis van de mate van ingebruikname en vulgraad, met in gang van 2009 wordt er lineair afgeschreven. De modules van het VOG worden afgeschreven op basis van ingebruikname en vulgraad. De verwerkingsinstallatie voor Mo-afval en de overige bedrijfsmiddelen worden lineair afgeschreven.

Vennootschapsbelasting

De vennootschap is niet vennootschapsbelastingplichtig, omdat de aandelen voor 100% aan de Staat toebehoren.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Investerings- en desinvesteringen in materiële vaste activa worden verantwoord onder de belegging- en investeringsactiviteiten. De afschrijvingen worden gerekend tot de operationele activiteiten. Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de posten van de balans

in duizenden EURO's

1. Materiële vaste activa

Een gecompriemd overzicht van de mutaties in de materiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

	Terreinen, bedrijfs- gebouwen en machines, installaties*	Overige bedrijfs- middelen	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 1 jan. 2009				
Aanschafwaarde	64.824	5.842	276	70.942
Afschrijving	22.619	4.142	--	26.761
Boekwaarde	42.205	1.700	276	44.181
Mutaties in 2009:				
Investerings	--	794	17	811
Afschrijvingen	-3.063	-488	--	-3.551
Boekwaarde per 31 dec.2009	39.142	2.006	293	41.441
	=====	=====	=====	=====
Stand per 31 dec. 2009				
Aanschafwaarde	64.824	6.636	293	71.753
Af: aanschafwaarde volledig afgeschreven activa	-911	-2.549	--	-3.460
Gecorrigeerde aanschafwaarde	63.913	4.087	293	68.293
Afschrijving	25.682	4.630	--	30.312
Af: afschrijving volledig afgeschreven activa	-911	-2.549	--	-3.460
Gecorrigeerde afschrijving	<u>24.771</u>	<u>2.081</u>	<u>--</u>	<u>26.852</u>
Boekwaarde	39.142	2.006	293	41.441
	=====	=====	=====	=====
* Vanwege het toerekenen van een aandeel in terreinen/bedrijfsgebouwen aan de machines/installaties worden de terreinen/gebouwen en machines/installaties niet separaat weergegeven.				

2. Financiële vaste activa

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Saldo begin boekjaar	68.320	70.444
Aankoop	18.110	12.440
Verkoop/aflossing	-22.260	-11.870
Waarde verandering effecten	2.600	- 2.694
Saldo ultimo boekjaar	66.770	68.320
	=====	=====

Van deze financiële vaste activa vervalt € 29.915 (2008: 18.110) binnen één jaar.
De gemiddelde looptijd bedraagt 6 jaar.

3. Voorraden

Deze post betreft de voorraden emballage en hulpmaterialen voor opslag van afval in de opslaggebouwen.

4. Vorderingen

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Handelsdebiteuren	4.519	6.808
Nog te factureren omzet	243	550
Nog te ontvangen rente/vooruitbetaalde bedragen	1.045	1.087
	5.807	8.445
	=====	=====

De vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar. De vorming van een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

5. Liquide middelen

Hieronder zijn begrepen deposito's en spaarrekeningen ten bedrage van € 42,8 miljoen, deze staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

6. Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 18 miljoen, waarvan is geplaatst en gestort € 3,6 miljoen.

7. Niet uitkeerbare reserve (wettelijke reserve)

Op 8 mei 2002 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden, waarbij o.a. de denominatie van de aandelen in het kapitaal van de Vennootschap is gewijzigd van gulden in euro. Voor het hieruit ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve gevormd ad € 30 als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

8. Reserve Fondsresultaten

De ontvangen bijdragen voor de toekomstige kosten van het radioactieve afval zijn, overeenkomstig de voorwaarden in het Fondsreglement, belegd. De resultaten van het Fonds worden separaat geadministreerd.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Saldo begin boekjaar	- 8.433	- 7.731
Resultaat verdeling	- 991	- 702
Saldo einde boekjaar	- 9.424	- 8.433
	=====	=====

9. Overige reserve

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Saldo begin boekjaar	12.105	15.175
Effect stelselwijziging	265	265
Herrekend eigen vermogen begin boekjaar	12.370	15.440
Resultaat verdeling	2.847	-3.070
Saldo einde boekjaar	15.217	12.370
	=====	=====

10. Voorzieningen

	<u>Stand 1 Jan 2009</u>	<u>Rente 2009</u>	<u>Dotatie 2009</u>	<u>Vrijval 2009</u>	<u>Stand 31 dec 2009</u>
Pensioenverplichtingen	-	-	-	-	-
Toekomstige kosten:					
- vast radioactief afval	35.397	1.770	3.453	-	40.620
- overig radioactief afval	469	23	28	94	426
- LOG	3.802	190	89	66	4.015
- COG	2.376	119	99	31	2.563
- VOG	10.747	537	3.221	35	14.470
- HABOG	55.246	2.763	-	2.242	55.767
Groot onderhoud	7.108	-	1.190	442	7.856
Uitgestelde beloningen	260	-	115	-	375
	115.405	5.402	8.195	2.910	126.092
	=====	=====	=====	=====	=====

Alle voorzieningen dienen als langlopend te worden beschouwd (≥ 5 jaar) met uitzondering van de voorziening voor toekomstige kosten overig radioactief afval. Het deel van de voorzieningen dat binnen één jaar vrijvalt bedraagt ca. € 2.500. De rente toevoeging 2009 ad € 5.402 is in de resultatenrekening verantwoord als rentelast.

Voorziening Pensioenverplichtingen

Het verloop van deze post is als volgt:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Saldo begin boekjaar	265	265
Effect stelselwijziging	-265	-265
Aangepaste stand:	0	0
	=====	=====

11. Achtergestelde lening

Op 10 december 1997 is van het Ministerie VROM een achtergestelde lening van € 18.200 ontvangen. Over deze lening is geen rente verschuldigd. Per 1 januari 2016 dient deze lening te worden terugbetaald.

12. Kortlopende schulden

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Schulden aan leveranciers	1.293	215
Omzetbelasting	685	1.134
Loonheffing en sociale premies	111	214
EC SAPIERR2-project	0	0
Overige schulden inzake:		
•Verplichtingen bouw HABOG	5.322	5.358
•Overige verplichtingen	2.086	1.968
	9.497	8.889
	=====	=====

Kredietfaciliteit

De kredietfaciliteiten bij de Rabobank Beveland bedroegen per 31 december 2009 een rekening-courantkrediet van € 2.300 en een kasgeldfaciliteit van € 6.800.

In de kredietovereenkomst met Rabobank Beveland is een negatieve pledge opgenomen. Per ultimo boekjaar werd geen gebruik gemaakt van de kredietfaciliteiten.

Toelichting op de posten van de winst- & verliesrekening in duizenden EURO's

13. Netto omzet

De omzet betreft de aan leveranciers in rekening gebrachte bedragen wegens het inzamelen, bewerken, bewaren en verwijderen ter zake van in 2009 geaccepteerd radioactief afval, alsmede bijdragen voor de exploitatie en diverse omzet.

Ophaaldiensten:	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Vast afval	2.412	2.167
Vloeibaar afval	244	257
Beton containers	612	351
Molybdeen afval	2.300	749
Calcinaat afval	261	743
U308	8.029	4.082
Overig	<u>788</u>	<u>779</u>
	14.646	9.128
	=====	=====

Bijdragen exploitatie:	<u>2009</u>	<u>2008</u>
GCO exploitatie HABOG	490	476
RID exploitatie HABOG	54	52
ECN exploitatie HABOG	243	237
Urenco exploitatie VOG	<u>274</u>	<u>265</u>
	1.061	1.030
	=====	=====

Diverse omzet:	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Doorbelaste uren bouw VOG	0	279
Bijdrage stichtingskosten VOG	2.260	468
Rente bouw VOG	0	122
Bijdrage toekomstige kosten VOG	0	3.541
Project advies	41	121
Uitlenen personeel	98	21
Overige	<u>178</u>	<u>140</u>
	2.577	4.692
	=====	=====

14. Directe kosten

De directe kosten betreffen de kosten voor het inzamelen en het verwerken alsmede de kosten van transport en hulpmaterialen bij opslag. Daarnaast is rekening gehouden met de in 2010 nog te maken kosten voor de verwerking in de eigen installaties van het in 2009 al opgehaalde afval.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Opslag	232	339
Verwerking	1.632	1.594
Transport & Logistiek	1.826	1.033
HABOG	1.149	1.068
Onderhoud & Systemen	714	662
Overige	1.062	<u>267</u>
	6.615	4.963
	=====	=====

15. Kosten COVRA-organisatie

De kosten COVRA-organisatie betreffen de kosten die niet direct aan de omzet zijn toe te rekenen.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Directie	290	267
Administratie & Financiën	312	291
Facilitaire Dienst	243	232
Controle & Zorg	803	712
Beleid & Voorlichting	125	119
Huisvesting	213	199
Subtotaal ondersteunende diensten	1.986	1.820
Overige kosten	365	<u>263</u>
	2.351	2.083
	=====	=====

16. Afschrijving vaste activa

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
AVG	1.122	1.042
LOG	255	29
VOG	1.429	299
Kantoorgebouw/voorlichting	317	294
Bedrijfsautomatisering	147	147
Overige vaste activa	290	<u>238</u>
Materiële vaste activa	3.551	2.049
	=====	=====

17. Rente resultaat

	2009	2008
Rente deposito's Ministerie van Financiën	2.707	2.780
Overige rente baten	1.472	1.418
Rente lasten	-3	-2
Rente toegerekend aan voorzieningen	-5.402	-4.903
	-1.226	-707
	=====	=====

18. Waardeverandering financiële vaste activa

De waarde verandering betreft de ongerealiseerde koersresultaten gedurende het boekjaar.

	2009	2008
Personeelskosten		
Salarissen	2.642	2.509
Sociale lasten	352	338
Pensioenpremies	504	386

In 2009 waren 54 werknemers in dienst van de vennootschap (2008: 52).

De bezoldiging van de commissarissen beliep in totaal € 43. De bezoldiging van de president-commissaris was € 13 en van de overige drie leden € 30.

De periodiek betaalde beloning van de bestuurder bedroeg :

	2009	2008
Basissalaris	141	137
Pensioenbijdrage	51	38

OVERIGE GEGEVENS

(in duizenden EURO's)

In de statuten is de volgende bepaling opgenomen inzake winst:

Artikel 21:

De winst dient geheel te worden gereserveerd, tenzij de algemene vergadering van aandeelhouder anders beslist.

Resultaat verdeling	<u>2009</u>
Toevoeging aan de Algemene reserve	2.847
Onttrekking aan Reserve Fondsresultaten	<u>-991</u>
Resultaat boekjaar	1.856
	=====

Goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Commissarissen op 25 maart 2010.

Vastgesteld in de Algemene Vergadering van de Aandeelhouder op 24 juni 2010.

Directie COVRA N.V.

Raad van Commissarissen

Dr. H.D.K. Codée

Ir. J.J. Verwer
president commissaris

Prof. Dr. Ir. M. de Bruin

Dr. A.G.W.J. Lansink

Drs. J. Lintjer

Goedgekeurd te Nieuwdorp d.d. 25 maart 2010

De aandeelhouders van
COVRA N.V.
te Middelburg

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in dit verslag opgenomen) jaarrekening 2009 van COVRA N.V. te Middelburg bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de winst-en-verliesrekening over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van COVRA N.V. per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Toelichting

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel brengen wij het volgende onder uw aandacht. Bij de indeling van de resultatenrekening is rekening gehouden met de karakteristieke kenmerken van COVRA. Om die reden is op onderdelen afgeweken van het besluit modellen jaarrekening en wordt hiermee op adequate wijze invulling gegeven aan het inzichtvereiste zoals genoemd in artikel 362 lid 1 van Titel 9 Boek 2 BW.

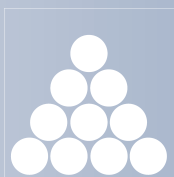
Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Middelburg, 25 maart 2010

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw RA

Bezoekadres

Spanjeweg 1
havennr. 8601
4455 TW Nieuwdorp
Vlissingen-Oost

Postadres

Postbus 202
4380 AE Vlissingen

T 0113-616 666
F 0113-616 650
E info@covra.nl

www.covra.nl